

Edukacja Przyrodnicza w Dziale Systematyki Roślin Ogrodu Botanicznego UAM w Poznaniu

Beata Grabowska

Dział Systematyki Roślin Ogrodu Botanicznego UAM w Poznaniu jest najstarszym działem Ogrodu, założonym w latach 1922-1925. Położony we wschodniej części placówki zajmuje obszar o powierzchni 2,5 ha. Przedstawia współczesny świat roślin wyższych w układzie systematycznym prof. H. G. A. Englera, ewolucyjnym, polifiletycznym systemie opracowanym w latach 20-ych XX wieku, najbardziej uznanym i obowiązującym w światowej taksonomii w czasie tworzenia Działu.

Dział Systematyki Roślin służy przede wszystkim dydaktyce - studentom Wydziałów Biologii oraz Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, studentom Wydziału Ogrodniczego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, a także innym szkołom o różnych poziomach nauczania, od podstawowego po akademicki. Jego zadaniem jest przedstawienie istoty systematycznego podziału świata roślin, zaprezentowanie fragmentu współczesnego świata roślin naczyniowych w układzie systematycznym H. G. A. Englera w wersji z 1912 roku oraz pokazanie cech taksonomicznych roślin przynależnych do różnych jednostek systematycznych. Dział Systematyki Roślin pełni też funkcję popularyzatorsko-edukacyjną oraz ozdobną, jako bogaty zbiór roślin o dużych walorach ozdobnych. Posiada wartość historyczną z punktu widzenia architektury ogrodowej, ponadto odzwierciedla stan wiedzy botanicznej na temat organizmów roślinnych sprzed prawie stu lat. Jest położony w zabytkowej części Ogrodu, wpisany do Rejestru Zabytków i stanowi przykład stylu ogrodowego typowego dla działów systematycznych znajdujących się w starych ogrodach botanicznych. Wyjściową koncepcję Działu, jako pierwszej, najstarszej części Ogrodu Botanicznego (wówczas Szkolnego Ogrodu Botanicznego), opracował w latach 1921–1922 prof. Rudolf Boettner – kierownik Katedry Encyklopedii Ogrodnictwa Uniwersytetu Poznańskiego. Ostateczny projekt o nazwie *Szkolny Ogród Botaniczny w Poznaniu przy ul. Dąbrowskiego 165* powstał w biurze technicznym Dyrekcji Ogrodów Miejskich, przy współpracy z ówczesnym dyrektorem tej placówki Władysławem Marcińcem. Projekt zrealizowano w latach 1922-1925. Z powodu zniszczeń wojennych po II Wojnie Światowej odrestaurowano Dział Systematyki, łącząc niektóre jego mocno rozczłonkowane kwatery w jedną całość. Ze względu na specyficzne wymagania siedliskowe niektórych grup roślin zmieniono ich rozmieszczenie w stosunku do pierwotnego planu, zachowując jednak ogólny układ roślin odpowiadający systemowi H. G. A. Englera z 1912 r.

Charakterystyczną cechą Działu Systematyki jest jego poletkowy układ. Obszar Działu został podzielony na ponad 100 kwater, a te na regularne poletka. Na każdej z kwater wysadzono rośliny należące do tej samej rodziny. Zwykle układ roślin na kwaterze odzwierciedla systematyczny podział rodziny. Spokrewnione ze sobą rodziny, a więc skupione w tym samym rzędzie lub nadrzędzie, zajmują przyległe kwatery. Rodziny przynależne do tej samej jednostki jeszcze wyższej rangi (podklasy lub klasy), zajmują określony fragment Działu. Taksony prezentujące rodzinę zostały tak dobrane, aby możliwie jak najszerzej scharakteryzować ją w naszych warunkach ekologiczno-klimatycznych. Głównie są to rośliny krajowe oraz występujące na obszarach o klimatach umiarkowanych, pochodzące głównie z półkuli północnej. Zbiór wzbogacają rośliny jednoroczne wywodzące się z subtropikalnych i tropikalnych regionów Ziemi oraz nieliczne byliny i krzewy z tych obszarów, przechowywane zimą w chłodnej szklarni.

Wyróżniającą cechą Działu jest niezwykle bogaty zbiór roślin naczyniowych, reprezentowany przez około 2000 taksonów w randze gatunków, w niewielkim stopniu podgatunków i odmian o potwierdzonej tożsamości, rodzimych jak i obcego pochodzenia. Większą część zbioru stanowią rośliny wieloletnie zielne, około 15 % to drzewa i krzewy, około 3% to rośliny jednoroczne i dwuletnie. Wiele z nich pochodzi bezpośrednio ze stanowisk naturalnego występowania.

Filogenetycznie najstarszymi roślinami zaprezentowanymi w kolekcji są widłakowe (gromada Lycopodiophyta; w klasyfikacji Englera z 1912 r. gromada XIII. Archegoniatae rodniowce - mszaki i paprotniki) i paprociowe (gromada Monilophyta; w klasyfikacji Englera z 1912 r. gromada XIII. Archegoniatae rodniowce - mszaki i paprotniki). Zbiór ten zlokalizowano, ze względu na specyficzne wymagania siedliskowe tworzących go roślin, w północnej części Działu, w otoczeniu znajdującego się tu dużego stawu. W południowo-zachodniej części Działu zostały zgromadzone rośliny nagozalążkowe (podgromada Gymnospermae; w klasyfikacji Englera z 1912 r. gromada XIV. Embryophyta Siphonogama zarodkowe łagiewkowe, podgromada 1. Gymnospermae rośliny nagonasienne). Na kilku kwaterach wysadzono tu pręśłowate - przedstawiciele podklasy gnetowych Gnetopsida, cisowate *Taxaceae*, sosnowate *Pinaceae*, cyprysowate *Cupressaceae* i cyprysnikowate *Taxodiaceae* - reprezentantów podklasy szpilkowych Pinopsida oraz miłorząb dwukłapowy (*Ginkgo biloba*) stanowiący pośrednie ogniwo pomiędzy wymienionymi podklasami. W sąsiedztwie roślin nagozalążkowych wysadzono rośliny jednoliścienne (klasa Liliopsida; w klasyfikacji Englera z 1912 r. podgromada 2. Angiospermae rośliny okrytonasienne, klasa 1. Monocotyledonae rośliny jednoliścienne), w wersji systemu H. G. A. Englera z 1912 r.

starsze filogenetycznie od roślin dwuliściennych, w wersji z 1954 r. uwspółcześnionej przez H. Melchiora i E. Werdermanna młodsze od roślin dwuliściennych. Najliczniej wśród nich są reprezentowane wiechlinowate *Poaceae* i liliowate *Liliaceae* sensu lato. Wschodnią część Działu Systematyki zajmują rośliny dwuliścienne (klasa Magnoliopsida; w klasyfikacji Englera z 1912 r. podgromada 2. Angiospermae rośliny okrytonasienne, klasa 2. Dicotyledonae rośliny dwuliścienne). W południowej części tego fragmentu wysadzono filogenetycznie najstarsze z nich: magnoliowate *Magnoliaceae*, kokornakowate *Aristolochiaceae* i kielisznikowate *Calycanthaceae* - prezentujące ewolucyjnie starą podklasę magnoliowych Magnoliidae, grujecznika japońskiego (*Cercidiphyllum japonicum* Siebold et Zucc.) – przedstawiciela ewolucyjnie starej rodziny grujecznikowatych *Cercidiphyllaceae* z podklasy oczarowych Hamamelididae oraz piwoniowate *Paeoniaceae*, jaskrowate *Ranunculaceae* i berberysowate *Berberidaceae* – prezentujące podklasę jaskrowych Ranunculidae. Na kwaterach rozmieszczonych w kierunku północnego krańca Działu zgromadzono rośliny prezentujące rodziny z pozostałych podklas roślin dwuliściennych. Najliczniejsze wśród nich są różowate *Rosaceae* i bobowate *Fabaceae* z podklasy Rosidae, selerowate *Apiaceae* z podklasy Cornidae oraz najmłodsze ewolucyjnie i najbardziej wyspecjalizowane jasnotowate *Lamiaceae* z Lamiidae i astrowate *Asteraceae* z Asteridae.

Bogata kolekcja roślin Działu Systematyki umożliwia realizowanie w ramach edukacyjnej i popularyzatorskiej funkcji ogrodów botanicznych szeroko pojętej edukacji przyrodniczej, której celem jest ochrona różnorodności biologicznej poprzez kształtowanie w społeczeństwie proekologicznych postaw, umożliwiających zrównoważone korzystanie z niej teraz i w przyszłości. Niezbędna jest dzisiaj wiedza na temat gatunków roślin będących przedmiotem ochrony w skali krajowej, europejskiej i światowej oraz aktów prawnych regulujących te kwestie. Konieczne jest przy tym również przekazywanie wiedzy możliwie szerokiemu gronu odbiorców na temat przepisów regulujących międzynarodowy obrót materiałem roślinnym i jego przewóz oraz konsekwencji wynikających ze złamania tychże przepisów. Jest to szczególnie istotne w aspekcie stale rosnącego międzynarodowego ruchu turystycznego.

W kolekcji Działu Systematyki znajdują się rośliny reprezentujące następujące gatunki wymienione w Konwencji Waszyngtońskiej (CITES) opracowanej w 1973 r. w celu ochrony dziko występujących na świecie populacji zwierząt i roślin gatunków zagrożonych wyginięciem, ratyfikowanej przez Polskę w 1989 r., a obowiązującej w naszym prawie od marca 1990 r.: śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis* L.), stopowiec sześciopręcikowy (*Podophyllum hexandrum* Royle), obuwik królowej (*Cypripedium reginae* Walter), kukułka

szerokolistna (*Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P.F.Hunt et Summerh.), kruszczyk błotny (*Epipactis palustris* (L.) Crantz), listera jajowata (*Listera ovata* (L.) R.Br.), bletilla prążkowana (*Bletilla striata* (Thunb.) Rchb.f.) i miłek wiosenny (*Adonis vernalis* L.).

Niewątpliwie klejnotami ogrodów botanicznych wartymi poznania są specjalistyczne kolekcje, w tym posiadające status kolekcji narodowych. Ich charakterystyczną cechą jest bogaty ilościowo i jakościowo zbiór gatunków, podgatunków, odmian oraz odmian ogrodowych danego rodzaju, o potwierdzonej tożsamości i udokumentowanym pochodzeniu. W kolekcji roślin naczyniowych Działu Systematyki znajdują trzy wyróżniające się pod tym względem zbiory, pretendujące do uzyskania w przyszłości statusu kolekcji narodowej. Jednym z nich jest ciągle rozwijająca się kolekcja zimujących w gruncie paprociowych Polypodiopsida, licząca obecnie ogółem około 180 taksonów i odmian uprawnych. Jest to największy zbiór ‘paprotników’ w polskich ogrodach botanicznych i jeden z największych w Europie. Tworzą go przedstawiciele 3 z 7 wyróżnianych tu linii rozwojowych: długoszowców *Osmundales*, salwiniowców *Salviniales* oraz paprotkowców *Polypodiales*. Spośród tych ostatnich najliczniej reprezentowane są najbogatsze w tym rzędzie rodziny paprotkowatych *Polypodiaceae* i nercznicowatych *Dryopteridaceae*. W zbiorze znajduje się około 37 gatunków rodzimych dla flory Polski, spośród 44 ogółem tu występujących. Należy nadmienić, że ze względu na specyficzne wymagania uprawowe tych roślin oraz trudności z pozyskaniem materiału roślinnego duże ich kolekcje są rzadko spotykane i szczególnie cenne. Powszechna wiedza na temat tych roślin jest ciągle zbyt mała w stosunku do ich wartości i możliwości wszechstronnego wykorzystania.

Wyróżniającą się kolekcją Działu Systematyki jest również kształtowany od kilku lat zbiór wierzb (*Salix*), liczący obecnie ponad 50 taksonów, głównie w randze gatunków, wiele o znanej proveniencji, ciągle uzupełniany o nowe rośliny. Te, zarówno rodzime jak i obcego pochodzenia, drzewa i krzewy wyróżniają się dużymi walorami ozdobnymi, zwłaszcza bogato reprezentowane na kwaterze gatunki charakteryzujące się niskim wzrostem, w tym wysokogórskie i arktyczne, do których należą: wierzba drzewkowata (*S. arbuscula* L.), w. alpejska (*S. alpina* Scop.) – rodzima, w. uszata (*S. aurita* L.) – rodzima i częsta, w. krótkoowocowa (*S. brachycarpa* Nutt.), w. niebieskawa (*S. caesia* Vill.), w. głogolistna (*S. crataegifolia* Bertol.), w. sina (*S. glauca* L.), *S. glauca* L. var. *callicarpaea* (Trautv.) Argus ‘Haltia’, w. sinojedwabista (*S. glaucosericea* Flod.), w. oszczepowata (*S. hastata* L.) – gatunek bardzo rzadki w Polsce w stanie dzikim, w. szwajcarska (*S. helvetica* Vill.) – rodzima, w. krzewinkowa (*S. hylematica* C.K.Schneid.), w. Grahama ‘Moorei’ (*S. ×grahamii* Borrer ex Baker ‘Moorei’), w. Nakamury podgat. jezoński (*S. nakamurana* Koidz. subsp.

yezoalpina (Koidz.) H. Ohashi), w. finmarska (*S. ×finmarchica* Willd.), w. borówkolistna (*S. myrtilloides* L.) – w Polsce rzadka, wg Czerwonej Księgi gatunek zagrożony (EN), wg Czerwonej Listy wymierający – krytycznie zagrożony (E), w. wełnista (*S. lanata* L.), w. lapońska (*S. lapponum* L.) – w Polsce rzadka, wg Czerwonej Księgi gatunek zagrożony (EN), wg Czerwonej Listy narażony na wymarcie (V), w. pierenejska (*S. pyrenaica* Gouan), w. żyłkowana (*S. reticulata* L.) – rodzima, w. wykrojona (*S. retusa* L.) – rodzima, w. dalekowschodnia (*S. subopposita* Miq.), w. Waldsteina (*S. waldsteiniana* Willd.). Zgromadzona kolekcja obejmuje także liczne gatunki o dużej wartości użytkowej, między innymi ze względu na zawartość licznych substancji czynnych wykorzystywanych w medycynie oraz mające lub potencjalnie mogące mieć duże znaczenie w pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych. Do takich należą np. szybko i silnie rosnące wierzba amerykanka (*S. eriocephala* Michx.), w. lśniąca (*S. lucida* Muhl.), w. Smitha (*S. ×smithiana* Willd.), w. wiciowa (witwa) (*S. viminalis* L.).

Bardzo interesujący pod względem botanicznym, ogrodniczym jak i ozdobnym jest zbiór gatunków i odmian filogenetycznie starego i trudnego taksonomicznie rodzaju piwonii (*Paeonia*). Od kilku lat rozbudowywana jest kolekcja licząca obecnie około 40 taksonów i odmian uprawnych, w tym 26 gatunków i odmian, często o znanej proveniencji. Obejmuje ona przedstawicieli dwóch z trzech wyróżnianych tu sekcji: Moutan DC. i Paeon DC., oraz obu linii rozwojowych piwonii – mezomorficznej i kseromezomorficznej. Sekcję Moutan DC. prezentują ewolucyjnie starsze piwonie krzewiaste: piwonii wielodzielna (*Paeonia decomposita* Hand.-Mazz.), p. Delavaya (*P. delavayi* complex), p. Rocka (*P. rockii* (S.G.Haw et Lauener) T.Hong et J.J.Li), p. krzewiasta (*P. suffruticosa* Andrews), p. Yanan (p. makowata) (*P. ×yananesis* T.Hong et M.R.Li). Trudną taksonomicznie sekcję Paeon DC. tworzą wszystkie pozostałe zielne piwonie z kolekcji, m.in. p. odmienna (*P. anomala* L.), p. Brotera (*P. broteri* Boiss. et Reut.), p. Cambessedesa (*P. cambessedesii* (Willk.) Willk.), p. krymska (*P. daurica* Andrews, syn. *P. caucasica* (Schipcz.) Schipcz.), p. kesruańska (*P. kesrouanensis* (J.Thiébaud) J.Thiébaud), p. chińska (*P. lactiflora* Pall.), p. Maire'a (*P. mairei* H.Lév.), p. koralowa podgat. helleński (*P. mascula* (L.) Mill. subsp. *hellenica* Tzanoud.), p. koralowa podgat. Russa (*P. mascula* (L.) Mill. Subsp. *russoi* (Biv.) Cullen et Heywood), p. wielkolistna (*P. macrophylla* (Albov) Lomakin), p. Młokosiewiczza (*P. mlokosewitschii* Lomakin), p. owalnostkowa (*P. obovata* Maxim.), p. lekarska (*P. officinalis* L.), p. delikatna (*P. tenuifolia* L.) i *P. anomala* L. subsp. *veitchii* (Lynch) D.Y.Hong et K.Y.Pan). Pomimo trudności ze zdobyciem materiału roślinnego w kolekcji zgromadzono reprezentantów 3 z 4 centrów rozmieszczenia piwonii. Są to gatunki wschodnioazjatyckie (w tym wszystkie

krzewiaste), kaukaskie (np. p. kesrouańska, p. krymska, p. Młokosiewiczza) i południowoeuropejskie (np. p. Cambessedesa, p. delikatna, p. koralowa podgat. helleński, p. koralowa podgat. Russa, p. lekarska) często o znanej proveniencji. Uzupełnieniem kolekcji są przedstawiciele nowej grupy mieszańców, tzw. piwonii międzysekcyjnych, tj. powstałych ze skrzyżowania piwonii zielnych z krzewiastymi. Skupiają one w sobie najlepsze cechy swoich rodziców, którymi są zwłaszcza wysokie walory ozdobne kwiatów. Ponadto cechują się dużą łatwością uprawy i rozmnażania. Piwonie międzysekcyjne są do tej pory rzadko spotykane w Polsce w uprawie i zasługują na bardzo szerokie rozpowszechnienie. Zgromadzone rośliny stanowią cenny materiał badawczy nie tylko dla botaników, ale także ogrodników, biochemików i farmaceutów. Prowadzone obecnie na całym świecie badania nad piwoniami, wskazują na obecność w nich różnorodnych substancji o właściwościach leczniczych.

W oparciu o kolekcję roślin Działu Systematyki możliwe jest przedstawienie następujących zagadnień, wymienionych w nowej Podstawie Programowej dla przedmiotu Biologia w ramach Edukacji przyrodniczej w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum dla tematu „Systematyka”

- potrzeba klasyfikowania organizmów, zasady dawnych i współczesnych systemów klasyfikacyjnych, jednostki taksonomiczne, hierarchiczny układ kategorii, podwójne nazewnictwo
- systematyczne klasyfikacje roślin, historia klasyfikacji roślin od średniowiecznych taksonomii ludowych po molekularne systemy APG, klasyfikacje sztuczne, naturalne morfologiczne, ewolucyjne monofiletyczne, ewolucyjne polifiletyczne, fenetyczne, filogenetyczne, wybitni taksonomowie
- pojęcie filogenezy, filogenetyki, związek między filogenezą organizmów a ich klasyfikacją, filogenetycznie starsze i młodsze grupy roślin
- grupy mono-, para- i polifiletyczne, parafiletyczna grupa mszaków, monofiletyczna w starszych klasyfikacjach, a parafiletyczna według molekularnych systemów APG I i II grupa roślin dwuliściennych (wczesne i właściwe dwuliścienne), polifiletyczna w starszych klasyfikacjach, a monofiletyczna według molekularnego systemu APG III grupa roślin jednoliściennych
- cechy morfologiczne paprotników, roślin nagozalążkowych i okrytozalążkowych
- systematyka przyrodnicza analizą wielocechową, grupy cech, cechy morfologiczne, cechy diagnostyczne w oznaczaniu roślin, metody analizowania cech
- oznaczanie roślin za pomocą klucza

dla tematu „Budowa i funkcjonowanie organizmu roślinnego na przykładzie rośliny okrytozalążkowej”

- organy rośliny okrytozalążkowej i ich funkcje (korzeń, łodyga, liście, kwiaty, owoce, nasiona)
- elementy budowy kwiatu i ich rola w rozmnażaniu płciowym

dla tematu „Rośliny lądowe”

- charakterystyka paprotników oraz roślin nagozalążkowych i okrytozalążkowych
- przemiana pokoleń wymienionych grup roślin, dominacja sporofitu i stopniowa redukcja pokolenia gametofitu w trakcie ewolucji na lądzie
- rodzime gatunki iglaste
- charakterystyczne cechy roślin jednoliściennych i dwuliściennych – rozróżnianie

dla tematu „Rośliny”

- modyfikacje organów (korzeni, liści, łodygi)
- budowa kwiatów roślin okrytozalążkowych i sposoby ich zapylania.

Nauczanie na poziomie uzależnionym od odbiorców (uczniów, studentów, a także osób prywatnych) może odbywać się w formie wycieczki terenowej z przewodnikiem lub nauczycielem oraz warsztatów. Jego celem jest edukacja poprzez obserwację roślin.

Bogaty i różnorodny zbiór roślin Działu Systematyki umożliwia zaprezentowanie też szeregu innych, bardzo zróżnicowanych zagadnień.

Jednym z nich są rośliny jadalne. Spośród ponad 20000 gatunków roślin jadalnych znanych na świecie mniej niż 20 gatunków stanowi 90 % pożywienia człowieka. W warunkach klimatycznych Polski można uprawiać wiele z nich, a znaczna ich część wyróżnia się dużymi walorami ozdobnymi. Kolekcja Działu Systematyki umożliwia poznanie morfologii, biologii i ekologii, warunków uprawy oraz zastosowania następujących roślin jadalnych (dobór opracowano na podstawie e-źródła *Plants for a Future* <http://www.pfaf.org/user/default.aspx>; wymienione części roślin, ze względu na zawartość w niektórych z nich substancji trujących, wymagają odpowiedniego przygotowania do spożycia opisanego w specjalistycznej literaturze):

- o jadalnych kwiatach

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.)	malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)
bez lilak (<i>Syringa vulgaris</i> L.)	czosnek aflatuneński (<i>Allium aflatunense</i> B.Fedtsch.)
brzoza brodawkowata (<i>B. pendula</i> Roth)	czosnek zwisły (<i>Allium cernuum</i> Roth)

brzoza karłowata (<i>Betula nana</i> L.)	czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)
czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i> L.)	czosnek południowy (<i>Allium moly</i> L.)
czosnek aflatuneński (<i>Allium aflatunense</i> B.Fedtsch.)	czosnek por (por) (<i>Allium porrum</i> L.)
czosnek bulwiasty (<i>Allium tuberosum</i> Roxb.)	czosnek szczypiorek (<i>Allium schoenoprasum</i> L.)
czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)	czosnek bulwiasty (<i>Allium tuberosum</i> Roxb.)
czosnek południowy (<i>Allium moly</i> L.)	farbownik lekarski (<i>Anchusa officinalis</i> L.)
czosnek por (por) (<i>Allium porrum</i> L.)	orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i> L.)
czosnek szczypiorek (<i>Allium schoenoprasum</i> L.)	trojeść krwista (<i>Asclepias incarnata</i> L.)
czosnek zwisty (<i>Allium cernuum</i> Roth)	trojeść okazała (<i>Asclepias. speciosa</i> Torr.)
dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)	trojeść amerykańska (<i>Asclepias. syriaca</i> L.)
dynia piżmowa (<i>Cucurbita moschata</i> Duchesne)	brzoza karłowata (<i>Betula nana</i> L.)
dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)	brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i> Roth)
dzwonek czosnaczkolistny (<i>Campanula alliariifolia</i> Willd.)	ogórecznik lekarski (<i>Borago officinalis</i> L.)
dzwonek gargański (<i>Campanula garganica</i> Ten.)	rukiewnik wschodni (<i>Bunias orientalis</i> L.)
dzwonek karpacki (<i>Campanula carpatica</i> Jacq.)	nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.)
dzwonek kremowy (<i>Campanula lactiflora</i> M.Bieb.)	dzwonek czosnaczkolistny (<i>Campanula alliariifolia</i> Willd.)
dzwonek skupiony (<i>Campanula glomerata</i> L.)	dzwonek karpacki (<i>Campanula carpatica</i> Jacq.)
dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)	dzwonek gargański (<i>Campanula garganica</i> Ten.)
farbownik lekarski (<i>Anchusa officinalis</i> L.)	dzwonek skupiony (<i>Campanula glomerata</i> L.)
fiótek labradorski (<i>Viola labradorica</i> Schrank)	dzwonek kremowy (<i>Campanula lactiflora</i> M.Bieb.)
fiótek wonny (<i>Viola odorata</i> L.)	dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)
gajowiec żółty (<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.)	surmia żółtokwiatowa (<i>Catalpa ovata</i> G.Don)
głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)	komosa strzałkowata (<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.)
goździk brodaty (<i>Dianthus barbatus</i> L.)	głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)
goździk ogrodowy (<i>Dianthus caryophyllus</i> L.)	dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)
hyzop lekarski (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)	dynia piżmowa (<i>Cucurbita moschata</i> Duchesne)
juka karolińska (<i>Yucca filamentosa</i> L.)	dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)
juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)	karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)
karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)	karczoch zwyczajny (<i>Cynara scolymus</i> L.)
karczoch zwyczajny (<i>Cynara scolymus</i> L.)	goździk brodaty (<i>Dianthus barbatus</i> L.)
ketmia syryjska (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)	goździk ogrodowy (<i>Dianthus caryophyllus</i> L.)
kolcolist zachodni (<i>Ulex europaeus</i> L.)	gajowiec żółty (<i>Galeobdolon luteum</i> Huds.)
komosa strzałkowata (<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.)	przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)
koniczyna łąkowa (<i>Trifolium pratense</i> L.)	liliowiec wysoki (<i>Hemerocallis exaltata</i> Stout)
liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)	liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)

lilowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)	lilowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)
lilowiec wysoki (<i>Hemerocallis exaltata</i> Stout)	ketmia syryjska (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)
lipa amerykańska (<i>Tilia americana</i> L.)	hyzop lekarski (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)
lubczyk ogrodowy (<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch)	ślazówka turyngska (<i>Lavatera thuringiaca</i> L.)
magnolia japońska (<i>Magnolia kobus</i> DC.)	lubczyk ogrodowy (<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch)
malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)	tojeść orszelinowata (<i>Lysimachia clethroides</i> Duby)
mertensja wiechowata (<i>Mertensia paniculata</i> (Aiton) G.Don)	magnolia japońska (<i>Magnolia kobus</i> DC.)
nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.)	mertensja wiechowata (<i>Mertensia paniculata</i> (Aiton) G.Don)
ogórecznik lekarski (<i>Borago officinalis</i> L.)	szafirek groniasty (<i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.)
orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i> L.)	wilżyna ciernista (<i>Ononis spinosa</i> L.)
paulownia kutnerowata (<i>Paulownia tomentosa</i> (Thunb. ex Murray) Steud.)	popłoch pospolity (<i>Onopordum acanthium</i> L.)
pierwiosnek ząbkowany (<i>Primula denticulata</i> Sm.)	szczawik Deppego (<i>Oxalis deppei</i> G.Lodd. ex Sweet)
piwonia Delavaya (<i>Paeonia delavayi</i> complex)	piwonia Delavaya (<i>Paeonia delavayi</i> complex)
piwonia krzewiasta (<i>Paeonia suffruticosa</i> Haw.)	piwonia lekarska (<i>Paeonia officinalis</i> L.)
piwonia lekarska (<i>Paeonia officinalis</i> L.)	piwonia krzewiasta (<i>Paeonia suffruticosa</i> Haw.)
popłoch pospolity (<i>Onopordum acanthium</i> L.)	paulownia kutnerowata (<i>Paulownia tomentosa</i> (Thunb. ex Murray) Steud.)
przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)	teszlik czosnkowaty (<i>Peltaria alliacea</i> Jacq.)
róża francuska (<i>Rosa gallica</i> L.)	świerk pospolity (<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.)
róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i> Thunb.)	świerk kłujący (<i>Picea pungens</i> Engelm.)
róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i> L.)	sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.)
rukiewnik wschodni (<i>Bunias orientalis</i> L.)	pierwiosnek ząbkowany (<i>Primula denticulata</i> Sm.)
ślodlin japoński (<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.)	czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i> L.)
sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.)	róża francuska (<i>Rosa gallica</i> L.)
surmia żółtokwiatowa (<i>Catalpa ovata</i> G.Don)	róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i> L.)
szafirek groniasty (<i>Muscari neglectum</i> Guss. ex Ten.)	róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i> Thunb.)
szczawik Deppego (<i>Oxalis deppei</i> G.Lodd. ex Sweet)	wierzba wawrzynkowa (<i>Salix daphnoides</i> Vill.)
ślazówka turyngska (<i>Lavatera thuringiaca</i> L.)	bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.)
świerk kłujący (<i>Picea pungens</i> Engelm.)	wężymord hiszpański (<i>Scorzonera hispanica</i> L.)
świerk pospolity (<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.)	bez lilak (<i>Syringa vulgaris</i> L.)
teszlik czosnkowaty (<i>Peltaria alliacea</i> Jacq.)	wrotycz pospolity (<i>Tanacetum vulgare</i> L.)
tojeść orszelinowata (<i>Lysimachia clethroides</i> Duby)	lipa amerykańska (<i>Tilia americana</i> L.)
trojeść amerykańska (<i>Asclepias syriaca</i> L.)	koniczyna łąkowa (<i>Trifolium pratense</i> L.)
trojeść krwista (<i>Asclepias incarnata</i> L.)	kolcolist zachodni (<i>Ulex europaeus</i> L.)
trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)	fiółek labradorski (<i>Viola labradorica</i> Schrank)

wężymord hiszpański (<i>Scorzonera hispanica</i> L.)	fiolatek wonny (<i>Viola odorata</i> L.)
wierzba wawrzynkowa (<i>Salix daphnoides</i> Vill.)	słodzin japoński (<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.)
wilżyna ciernista (<i>Ononis spinosa</i> L.)	juka karolińska (<i>Yucca filamentosa</i> L.)
wrotycz pospolity (<i>Tanacetum vulgare</i> L.)	juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)

- o jadalnych owocach, w przypadku roślin nagozalążkowych o jadalnych nasionach lub szyszkogodach

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
aralia groniasta (<i>Aralia racemosa</i> L.)	aralia groniasta (<i>Aralia racemosa</i> L.)
berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i> DC.)	berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i> DC.)
berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.)	berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.)
pigwowiec okazały (<i>Chaenomeles speciosa</i> (Sweet) Nakai)	pigwowiec okazały (<i>Chaenomeles speciosa</i> (Sweet) Nakai)
dereń jadalny (<i>Cornus mas</i> L.)	dereń jadalny (<i>Cornus mas</i> L.)
dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i> L.)	dereń świdwa (<i>Cornus sanguinea</i> L.)
głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)	głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)
dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)	dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)
dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)	dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)
poziomkówka indyjska (<i>Duchesnea indica</i> (Andrews) Focke)	poziomkówka indyjska (<i>Duchesnea indica</i> (Andrews) Focke)
bażyna czarna (<i>Empetrum nigrum</i> L.)	bażyna czarna (<i>Empetrum nigrum</i> L.)
prześl (<i>Ephedra distachya</i> L.)	prześl (<i>Ephedra distachya</i> L.)
poziomka wysoka (<i>Fragaria moschata</i> Duchesne)	poziomka wysoka (<i>Fragaria moschata</i> Duchesne)
p. pospolita (<i>Fragaria vesca</i> L.)	p. pospolita (<i>Fragaria vesca</i> L.)
fukcja magellańska (<i>Fuchsia magellanica</i> Lam.)	fukcja magellańska (<i>Fuchsia magellanica</i> Lam.)
idezja wieloowocowa <i>Idesia polycarpa</i> Maxim.	idezja wieloowocowa <i>Idesia polycarpa</i> Maxim.
jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i> L.)	jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i> L.)
jałowiec naskalny (<i>Juniperus scopulorum</i> Sarg.)	jałowiec naskalny (<i>Juniperus scopulorum</i> Sarg.)
jałowiec wirginijski (<i>Juniperus virginiana</i> L.)	jałowiec wirginijski (<i>Juniperus virginiana</i> L.)
kolcowój pospolity (<i>Lycium barbarum</i> L.)	kolcowój pospolity (<i>Lycium barbarum</i> L.)
tojeść orszelinowata (<i>Lysimachia clethroides</i> Duby)	tojeść orszelinowata (<i>Lysimachia clethroides</i> Duby)
mandragora lekarska (<i>Mandragora officinarum</i> L.)	mandragora lekarska (<i>Mandragora officinarum</i> L.)
morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)	morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)
mulenbekia kątowna (<i>Muehlenbeckia axillaris</i> (Hook.f.) Walp.)	mulenbekia kątowna (<i>Muehlenbeckia axillaris</i> (Hook.f.) Walp.)
woskownica europejska (<i>Myrica gale</i> L.)	woskownica europejska (<i>Myrica gale</i> L.)
woskownica pensylwańska (<i>Myrica pensylvanica</i> Loisel.)	woskownica pensylwańska (<i>Myrica pensylvanica</i> Loisel.)

runianka japońska (<i>Pachysandra terminalis</i> Siebold et Zucc.)	runianka japońska (<i>Pachysandra terminalis</i> Siebold et Zucc.)
winobluszcz pięciolistkowy (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.)	winobluszcz pięciolistkowy (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.)
jaśminowiec drobnolistny (<i>Philadelphus microphyllus</i> A.Gray)	jaśminowiec drobnolistny (<i>Philadelphus microphyllus</i> A.Gray)
miechunka rozdęta (<i>Physalis alkekengi</i> L.)	miechunka rozdęta (<i>Physalis alkekengi</i> L.)
szkarłatka amerykańska (<i>Phytolacca americana</i> L.)	szkarłatka amerykańska (<i>Phytolacca americana</i> L.)
stopowiec himalajski (<i>Podophyllum hexandrum</i> Royle)	stopowiec himalajski (<i>Podophyllum hexandrum</i> Royle)
stopowiec tarczowaty (<i>Podophyllum peltatum</i> L.)	stopowiec tarczowaty (<i>Podophyllum peltatum</i> L.)
pięciornik wyprostowany (<i>Potentilla recta</i> L.)	pięciornik wyprostowany (<i>Potentilla recta</i> L.)
wiśnia ptasia (<i>Prunus avium</i> (L.) L.)	wiśnia ptasia (<i>Prunus avium</i> (L.) L.)
wiśnia pospolita (<i>Prunus cerasus</i> L.)	wiśnia pospolita (<i>Prunus cerasus</i> L.)
laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.)	laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.)
grusza pospolita (<i>Pyrus communis</i> L.)	grusza pospolita (<i>Pyrus communis</i> L.)
róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i> L.)	róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i> L.)
róża pomarszczona (<i>R. rugosa</i> Thunb.)	róża pomarszczona (<i>R. rugosa</i> Thunb.)
jeżyna pachnąca (<i>Rubus odoratus</i> L.)	jeżyna pachnąca (<i>Rubus odoratus</i> L.)
bez hebd (<i>Sambucus ebulus</i> L.)	bez hebd (<i>Sambucus ebulus</i> L.)
bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.)	bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.)
cis pospolity (<i>Taxus baccata</i> L.)	cis pospolity (<i>Taxus baccata</i> L.)
borówka wysoka (<i>Vaccinium corymbosum</i> L.)	borówka wysoka (<i>Vaccinium corymbosum</i> L.)
winorośl pachnąca (<i>Vitis riparia</i> Michx.)	winorośl pachnąca (<i>Vitis riparia</i> Michx.)
juka karolińska (<i>Yucca filamentosa</i> L.)	juka karolińska (<i>Yucca filamentosa</i> L.)
juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)	juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)

- o jadalnej korze wewnętrznej

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i> Roth)	brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i> Roth)
choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière)	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)
daglezwia zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco)	morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)
modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)	świerk pospolity (<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.)
morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)	świerk serbski (<i>Picea omorica</i> (Pančić) Purk.)
sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.)	świerk kaukaski (<i>Picea orientalis</i> (L.) Link)
sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	świerk kłujący (<i>Picea pungens</i> Engelm.)

sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson)	sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson)
świerk kaukaski (<i>Picea orientalis</i> (L.) Link)	sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.)
świerk kłujący (<i>Picea pungens</i> Engelm.)	sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)
świerk pospolity (<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.)	daglezja zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco)
świerk serbski (<i>Picea omorica</i> (Pančić) Purk.)	wierzba babilońska (<i>Salix babylonica</i> L.)
wierzba babilońska (<i>Salix babylonica</i> L.)	wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i> L.)
wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i> L.)	wierzba. oszczepowata (<i>Salix hastata</i> L.)
wierzba płózająca (<i>Salix repens</i> L.)	wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i> L.)
wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i> L.)	wierzba płózająca (<i>Salix repens</i> L.)
wierzba Smitha (<i>Salix ×smithiana</i> Willd.)	wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i> L.)
wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i> L.)	wierzba wiciowa (<i>Salix viminalis</i> L.)
wierzba wiciowa (<i>Salix viminalis</i> L.)	wierzba Smitha (<i>Salix ×smithiana</i> Willd.)
wierzba. oszczepowata (<i>Salix hastata</i> L.)	żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i> Donn ex D.Don)
żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i> Donn ex D.Don)	choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière)

- o jadalnych liściach

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
aralia japońska (<i>Aralia elata</i> (Miq.) Seem.)	krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i> L.)
aralia kontynentalna (<i>Aralia continentalis</i> Kitag.)	krwawnik kichawiec (<i>Achillea ptarmica</i> L.)
aralia sercowata (<i>Aralia cordata</i> Thunb.)	podagrycznik pospolity (<i>Aegopodium podagraria</i> L.)
aster gawędka (<i>Aster amellus</i> L.)	bożodrzew gruczołkowaty (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle)
aster sercolistny (<i>Aster cordifolius</i> L.)	malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)
aster wielkolistny (<i>Aster macrophyllus</i> L.)	czosnek zwisły (<i>Allium cernuum</i> Roth)
bemeria biała (<i>Boehmeria nivea</i> (L.) Gaudich.)	czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)
berberys pospolity (<i>Berberis vulgaris</i> L.)	czosnek południowy (<i>Allium moly</i> L.)
berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i> DC.)	czosnek por (<i>Allium porrum</i> L.)
bożodrzew gruczołkowaty (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle)	czosnek rozgałęziony (<i>Allium ramosum</i> L.)
brzoza karłowata (<i>Betula nana</i> L.)	czosnek różowy (<i>Allium roseum</i> L.)
burak dziki (<i>Beta maritima</i> L.)	czosnek szczypierek (<i>Allium schoenoprasum</i> L.)
bylica draganek (<i>Artemisia dracunculoides</i> L.)	czosnek bulwiasty (<i>Allium tuberosum</i> Roxb.)
chmiel zwyczajny (<i>Humulus lupulus</i> L.)	prawoślaz lekarski (<i>Althaea officinalis</i> L.)
chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)	farbownik lekarski (<i>Anchusa officinalis</i> L.)
cząber górski (<i>Satureja montana</i> L.)	aralia kontynentalna (<i>Aralia continentalis</i> Kitag.)
czosnek bulwiasty (<i>Allium tuberosum</i> Roxb.)	aralia sercowata (<i>Aralia cordata</i> Thunb.)

czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)	aralia japońska (<i>Aralia elata</i> (Miq.) Seem.)
czosnek południowy (<i>Allium moly</i> L.)	chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)
czosnek por (<i>Allium porrum</i> L.)	bylica draganek (<i>Artemisia dracunculus</i> L.)
czosnek rozgałęziony (<i>Allium ramosum</i> L.)	parzydło leśne (<i>Aruncus sylvestris</i> Kostel.)
czosnek różowy (<i>Allium roseum</i> L.)	lasecznica trzcinowata (<i>Arundo donax</i> L.)
czosnek szczypiorek (<i>Allium schoenoprasum</i> L.)	trojeść krwista (<i>Asclepias incarnata</i> L.)
czosnek zwisty (<i>Allium cernuum</i> Roth)	trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)
driakiew gołębia (<i>Scabiosa columbaria</i> L.)	aster gawędka (<i>Aster amellus</i> L.)
dwurząd wąskolistny (<i>Diploxys tenuifolia</i> (L.) DC.)	aster sercolistny (<i>Aster cordifolius</i> L.)
dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)	aster wielkolistny (<i>Aster macrophyllus</i> L.)
dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)	tawułka Thunberga (<i>Astilbe thunbergii</i> Miq.)
dziwaczek Jalapa (<i>Mirabilis jalapa</i> L.)	wietlica samicza (<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth)
dzwonek czosnaczkolistny (<i>Campanula alliariifolia</i> Willd.)	berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i> DC.)
dzwonek drobny (<i>Campanula cochleariifolia</i> Lam.)	berberys pospolity (<i>Berberis vulgaris</i> L.)
dzwonek gargański (<i>Campanula garganica</i> Ten.)	burak dziki (<i>Beta maritima</i> L.)
dzwonek karpacki (<i>Campanula carpatica</i> Jacq.)	brzoza karłowata (<i>Betula nana</i> L.)
dzwonek kremowy (<i>Campanula lactiflora</i> M.Bieb.)	bemeria biała (<i>Boehmeria nivea</i> (L.) Gaudich.)
dzwonek skupiony (<i>Campanula glomerata</i> L.)	ogórecznik lekarski (<i>Borago officinalis</i> L.)
dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)	rukiewnik wschodni (<i>Bunias orientalis</i> L.)
eleuterokokus bezszypułkowy (<i>Eleutherococcus sessiliflorus</i> (Rupr. et Maxim.) S.Y.Hu)	nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.)
eleuterokokus Siebolda (<i>Eleutherococcus sieboldianus</i> (Makino) Koidz.)	kielisznik zaroślowy (<i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.)
farbownik lekarski (<i>Anchusa officinalis</i> L.)	dzwonek czosnaczkolistny (<i>Campanula alliariifolia</i> Willd.)
fiólek labradorski (<i>Viola labradorica</i> Schrank)	dzwonek karpacki (<i>Campanula carpatica</i> Jacq.)
fiólek motylkowaty (<i>Viola sororia</i> Willd.)	dzwonek drobny (<i>Campanula cochleariifolia</i> Lam.)
fiólek wonny (<i>Viola odorata</i> L.)	dzwonek gargański (<i>Campanula garganica</i> Ten.)
funkia babkolistna (<i>Hosta plantaginea</i> Asch.)	dzwonek skupiony (<i>Campanula glomerata</i> L.)
funkia falista (<i>Hosta undulata</i> (Otto et A.Dietr.) L.H.Bailey)	dzwonek kremowy (<i>Campanula lactiflora</i> M.Bieb.)
funkia rozdęta (<i>Hosta ventricosa</i> Stearn)	dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)
funkia Siebolda (<i>Hosta sieboldiana</i> (Hook.) Engl.)	ostrogowiec czerwony (<i>Centranthus ruber</i> DC.)
głowienka wielkokwiatowa (<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholler)	klinopodium pospolite (<i>Clinopodium vulgare</i> L.)
głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)	perukowiec podolski (<i>Cotinus coggygia</i> Scop.)
goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i> L.)	głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)

groszek szerokolistny (<i>Lathyrus latifolius</i> L.)	dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)
hortensja ogrodowa (<i>Hydrangea macrophylla</i> (Thunb. ex Murray) Ser.)	dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)
hyzop lekarski (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)	karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)
jeżówka purpurowa (<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench)	karczoch zwyczajny (<i>Cynara scolymus</i> L.)
juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)	ostrzeń pospolity (<i>Cynoglossum officinale</i> L.)
kalimeris pierzastowrębna (<i>Kalimeris pinnatifida</i> (Maxim.) Kitam.)	goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i> L.)
kalimeris wciętolistna (<i>Kalimeris incisa</i> (Fisch.) DC.)	dwurząd wąskolistny (<i>Diploaxis tenuifolia</i> (L.) DC.)
karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)	nerecznica samcza (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)
karczoch zwyczajny (<i>Cynara scolymus</i> L.)	poziomkówka indyjska (<i>Duchesnea indica</i> (Andrews) Focke)
ketmia syryjska (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)	jeżówka purpurowa (<i>Echinacea purpurea</i> (L.) Moench)
kielisznik zaroślowy (<i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.)	zmijowiec pospolity (<i>Echium vulgare</i> L.)
klinopodium pospolite (<i>Clinopodium vulgare</i> L.)	eleuterokokus bezszypułkowy (<i>Eleutherococcus sessiliflorus</i> (Rupr. et Maxim.) S.Y.Hu)
kokoryczka wielokwiatowa (<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.)	eleuterokokus Siebolda (<i>Eleutherococcus sieboldianus</i> (Makino) Koidz.)
kokoryczka wonna (<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce)	mikołajek polny (<i>Eryngium campestre</i> L.)
kolcowój pospolity (<i>Lycium barbarum</i> L.)	zapaliczka cuchnąca (<i>Ferula asa-foetida</i> L.)
krwawnik kichawiec (<i>Achillea ptarmica</i> L.)	ziarnopłon wiosenny (<i>Ficaria verna</i> Huds.)
krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i> L.)	wiązówka kamczacka (<i>Filipendula camtschatica</i> (Pall.) Maxim.)
krwiściąg kanadyjski (<i>Sanguisorba canadensis</i> L.)	wiązówka bulwkowata (<i>Filipendula vulgaris</i> Moench)
krwiściąg mniejszy (<i>Sanguisorba minor</i> Scop.)	poziomka pospolita (<i>Fragaria vesca</i> L.)
krzewuszka cudowna (<i>Weigela florida</i> (Bunge) A.DC.)	rutwica lekarska (<i>Galega officinalis</i> L.)
kuklik pospolity (<i>Geum urbanum</i> L.)	przytulia północna (<i>Galium boreale</i> L.)
laportea kanadyjska (<i>Laportea canadensis</i> (L.) Wedd.)	przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)
lasecznica trzcinowata (<i>Arundo donax</i> L.)	przytulia właściwa (<i>Galium verum</i> L.)
lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i> L.)	kuklik pospolity (<i>Geum urbanum</i> L.)
liliowiec Middendorffa (<i>Hemerocallis middendorffii</i> Trautv. et C.A.Mey.)	liliowiec wysoki (<i>Hemerocallis exaltata</i> Stout)
liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)	liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)
liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)	liliowiec Middendorffa (<i>Hemerocallis middendorffii</i> Trautv. et C.A.Mey.)

liliowiec wysoki (<i>Hemerocallis exaltata</i> Stout)	liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)
lipa amerykańska (<i>Tilia americana</i> L.)	żurawka cylindryczna (<i>Heuchera cylindrica</i> Douglas ex Hook.)
lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	żurawka drobna (<i>Heuchera micrantha</i> Douglas ex Lindl.)
lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)	ketmia syryjska (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)
lubczyk ogrodowy (<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch)	funkia Siebolda (<i>Hosta sieboldiana</i> (Hook.) Engl.)
macierzanka piaskowa (<i>Thymus serpyllum</i> L.)	funkia falista (<i>Hosta undulata</i> (Otto et A.Dietr.) L.H.Bailey)
macierzanka pospolita (<i>Thymus vulgaris</i> L.)	funkia babkolistna (<i>Hosta plantaginea</i> Asch.)
macierzanka wczesna podgat. arktyczny (<i>Thymus praecox</i> Opiz subsp. <i>arcticus</i> Jalas)	funkia rozdęta (<i>Hosta ventricosa</i> Stearn)
magnolia japońska (<i>Magnolia kobus</i> DC.)	chmiel zwyczajny (<i>Humulus lupulus</i> L.)
majówka groniasta (<i>Smilacina racemosa</i> (L.) Desf.)	hortensja ogrodowa (<i>Hydrangea macrophylla</i> (Thunb. ex Murray) Ser.)
majówka gwiazdkowata (<i>Smilacina stellata</i> Desf.)	prosieńnik plamisty (<i>Hypochoeris maculata</i> L.)
malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)	hyzop lekarski (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)
melisa lekarska (<i>Melissa officinalis</i> L.)	oman wielki (<i>Inula helenium</i> L.)
miechunka rozdęta (<i>Physalis alkekengi</i> L.)	urzet barwierski (<i>Isatis tinctoria</i> L.)
mięta długolistna (<i>Mentha longifolia</i> (L.) L.)	rojniczek pospolity (<i>Jovibarba sobolifera</i> (Sims) Opiz)
mięta pieprzowa (<i>Mentha x piperita</i> L.)	sit rozpierzchły (<i>Juncus effusus</i> L.)
mięta zielona (<i>Mentha spicata</i> L.)	kalimeris wciętolistna (<i>Kalimeris incisa</i> (Fisch.) DC.)
mikołajek polny (<i>Eryngium campestre</i> L.)	kalimeris pierzastowrębna (<i>Kalimeris pinnatifida</i> (Maxim.) Kitam.)
morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)	laportea kanadyjska (<i>Laportea canadensis</i> (L.) Wedd.)
nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.)	groszek szerokolistny (<i>Lathyrus latifolius</i> L.)
nerecznica samcza (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)	ślazówka turyngska (<i>Lavatera thuringiaca</i> L.)
ogórecznik lekarski (<i>Borago officinalis</i> L.)	lubczyk ogrodowy (<i>Levisticum officinale</i> W.D.J.Koch)
oman wielki (<i>Inula helenium</i> L.)	kolcowój pospolity (<i>Lycium barbarum</i> L.)
onoklea wrażliwa (<i>Onoclea sensibilis</i> L.)	tojeść rozesłana (<i>Lysimachia vulgaris</i> L.)
orlica pospolita (<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn)	magnolia japońska (<i>Magnolia kobus</i> DC.)
ostrogowiec czerwony (<i>Centranthus ruber</i> DC.)	ślaz zaniedbany (<i>Malva neglecta</i> Wallr.)
ostrzeń pospolity (<i>Cynoglossum officinale</i> L.)	pióropusznik strusi (<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.)
parietaria lekarska (<i>Parietaria officinalis</i> L.)	melisa lekarska (<i>Melissa officinalis</i> L.)
parzydło leśne (<i>Aruncus sylvestris</i> Kostel.)	mięta długolistna (<i>Mentha longifolia</i> (L.) L.)

pasternak zwyczajny (<i>Pastinaca sativa</i> L.)	mięta zielona (<i>Mentha spicata</i> L.)
perukowiec podolski (<i>Cotinus coggygria</i> Scop.)	mięta pieprzowa (<i>Mentha ×piperita</i> L.)
pióropusznik strusi (Matteuccia struthiopteris (L.) Tod.)	dziwaczek Jalapa (<i>Mirabilis jalapa</i> L.)
podagrycznik pospolity (<i>Aegopodium podagraria</i> L.)	morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)
pokrzywa zwyczajna (<i>Urtica dioica</i> L.)	onoklea wrażliwa (<i>Onoclea sensibilis</i> L.)
poziomka pospolita (<i>Fragaria vesca</i> L.)	lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i> L.)
poziomkówka indyjska (<i>Duchesnea indica</i> (Andrews) Focke)	szczawik Deppego (<i>Oxalis deppei</i> G.Lodd. ex Sweet)
prawoślaz lekarski (<i>Althaea officinalis</i> L.)	parietaria lekarska (<i>Parietaria officinalis</i> L.)
prosienicznik plamisty (<i>Hypochoeris maculata</i> L.)	pasternak zwyczajny (<i>Pastinaca sativa</i> L.)
przetacznik długolistny (<i>Veronica longifolia</i> L.)	miechunka rozdęta (<i>Physalis alkekengi</i> L.)
przytulia północna (<i>Galium boreale</i> L.)	szkarłatka amerykańska (<i>Phytolacca americana</i> L.)
przytulia właściwa (<i>Galium verum</i> L.)	rozwar wielokwiatowy (<i>Platycodon grandiflorus</i> (Jacq.) DC.)
przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)	kokoryczka wielokwiatowa (<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.)
rdest Weyricha (<i>Polygonum weyrichii</i> F.Schmidt)	kokoryczka wonna (<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce)
rdest węzownik (<i>Polygonum bistorta</i> L.)	rdest węzownik (<i>Polygonum bistorta</i> L.)
rdest wielokłosowy (<i>Polygonum polystachyum</i> Wall.)	rdest wielokłosowy (<i>Polygonum polystachyum</i> Wall.)
rodgersja stopowcolistna (<i>Rodgersia podophylla</i> A.Gray)	rdest Weyricha (<i>Polygonum weyrichii</i> F.Schmidt)
rojniczek pospolity (<i>Jovibarba sobolifera</i> (Sims) Opiz)	głowienka wielokwiatowa (<i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholler)
rojnik murowy (<i>Sempervivum tectorum</i> L.)	orlica pospolita (<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn)
rozchodnik biały (<i>Sedum album</i> L.)	różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)
rozchodnik Forstera (<i>Sedum forsterianum</i> Sm.)	rodgersja stopowcolistna (<i>Rodgersia podophylla</i> A.Gray)
rozchodnik kamczacki (<i>Sedum kamtschaticum</i> Fisch. et C.A.Mey.)	róża Wichury (<i>Rosa wichuraiana</i> Crép.)
rozchodnik Maksymowicza (<i>Sedum aizoon</i> L.)	ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.)
rozchodnik odroślowy (<i>S. stoloniferum</i> Fisch. et C.A.Mey.)	wierzba oszczepowata (<i>Salix hastata</i> L.)
rozchodnik okazały (<i>Sedum spectabile</i> Boreau)	wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i> L.)
rozchodnik wąskopłatkowy (<i>Sedum stenopetalum</i> Pursh)	wierzba płózająca (<i>Salix repens</i> L.)
rozwar wielokwiatowy (<i>Platycodon grandiflorus</i> (Jacq.) DC.)	wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i> L.)

róża Wichury (<i>Rosa wichuraiana</i> Crép.)	wierzba wiciowa (<i>Salix viminalis</i> L.)
różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)	szałwia lekarska (<i>Salvia officinalis</i> L.)
rukiewnik wschodni (<i>Bunias orientalis</i> L.)	szałwia muszkatołowa (<i>Salvia sclarea</i> L.)
ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.)	krwiściąg kanadyjski (<i>Sanguisorba canadensis</i> L.)
rutewka mniejsza (<i>Thalictrum minus</i> L.)	krwiściąg mniejszy (<i>Sanguisorba minor</i> Scop.)
rutewka orlikolistna (<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.)	cząber górski (<i>Satureja montana</i> L.)
rutwica lekarska (<i>Galega officinalis</i> L.)	driakiew gołębia (<i>Scabiosa columbaria</i> L.)
sierpik barwierski (<i>Serratula tinctoria</i> L.)	tarczycza bajkalska (<i>Scutellaria baicalensis</i> Georgi)
sit rozpierschły (<i>Juncus effusus</i> L.)	rozchodnik Maksymowicza (<i>Sedum aizoon</i> L.)
ślodlin japoński (<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.)	rozchodnik biały (<i>Sedum album</i> L.)
symplokarp cuchnący (<i>Symplocarpus foetidus</i> (L.) Nutt.)	rozchodnik Forstera (<i>Sedum forsterianum</i> Sm.)
szałwia lekarska (<i>Salvia officinalis</i> L.)	rozchodnik kamczacki (<i>Sedum kamtschaticum</i> Fisch. et C.A.Mey.)
szałwia muszkatołowa (<i>Salvia sclarea</i> L.)	rozchodnik okazały (<i>Sedum spectabile</i> Boreau)
szczawik Deppego (<i>Oxalis deppei</i> G.Lodd. ex Sweet)	rozchodnik wąskopłatkowy (<i>Sedum stenopetalum</i> Pursh)
szkarłatka amerykańska (<i>Phytolacca americana</i> L.)	rozchodnik odroślowy (<i>S. stoloniferum</i> Fisch. et C.A.Mey.)
ślaz zaniedbany (<i>Malva neglecta</i> Wallr.)	rojnik murowy (<i>Sempervivum tectorum</i> L.)
ślazówka turyngska (<i>Lavatera thuringiaca</i> L.)	sierpik barwierski (<i>Serratula tinctoria</i> L.)
tarczycza bajkalska (<i>Scutellaria baicalensis</i> Georgi)	majówka groniasta (<i>Smilacina racemosa</i> (L.) Desf.)
tawułka Thunberga (<i>Astilbe thunbergii</i> Miq.)	majówka gwiazdkowata (<i>Smilacina stellata</i> Desf.)
tojeść rozestłana (<i>Lysimachia vulgaris</i> L.)	żywokost lekarski (<i>Symphytum officinale</i> L.)
tolmiea Menziesia (<i>Tolmiea menziesii</i> (Pursh) Torr. et A.Gray)	symplokarp cuchnący (<i>Symplocarpus foetidus</i> (L.) Nutt.)
trojeść krwista (<i>Asclepias incarnata</i> L.)	wrotycz bełżyna (<i>Tanacetum balsamita</i> L.)
trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)	wrotycz pospolity (<i>Tanacetum vulgare</i> L.)
trójsklepka owłosiona (<i>Tricyrtis hirta</i> Hook.)	rutewka orlikolistna (<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.)
trójsklepka szerokolistna (<i>Tricyrtis latifolia</i> Maxim.)	rutewka mniejsza (<i>Thalictrum minus</i> L.)
urzet barwierski (<i>Isatis tinctoria</i> L.)	zachyłnik błotny (<i>Thelypteris palustris</i> Schott)
wiązówka bulwkowata (<i>Filipendula vulgaris</i> Moench)	macierzanka wczesna podgat. arktyczny (<i>Thymus praecox</i> Opiz subsp. <i>arcticus</i> Jalas)
wiązówka kamczacka (<i>Filipendula camtschatica</i> (Pall.) Maxim.)	macierzanka piaskowa (<i>Thymus serpyllum</i> L.)
wierzba oszczepowata (<i>Salix hastata</i> L.)	macierzanka pospolita (<i>Thymus vulgaris</i> L.)
wierzba płożąca (<i>Salix repens</i> L.)	lipa amerykańska (<i>Tilia americana</i> L.)
wierzba purpurowa (<i>Salix purpurea</i> L.)	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)
wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i> L.)	lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)

wierzba wiciowa (<i>Salix viminalis</i> L.)	tolmiea Menziesia (<i>Tolmiea menziesii</i> (Pursh) Torr. et A.Gray)
wietlica samicza (<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth)	trójsklepka owłosiona (<i>Tricyrtis hirta</i> Hook.)
winorośl pachnąca (<i>Vitis riparia</i> Michx.)	trójsklepka szerokolistna (<i>Tricyrtis latifolia</i> Maxim.)
wrotycz bełżyna (<i>Tanacetum balsamita</i> L.)	pokrzywa zwyczajna (<i>Urtica dioica</i> L.)
wrotycz pospolity (<i>Tanacetum vulgare</i> L.)	przetacznik długolistny (<i>Veronica longifolia</i> L.)
zachylnik błotny (<i>Thelypteris palustris</i> Schott)	fiółek labradorski (<i>Viola labradorica</i> Schrank)
zapaliczka cuchnąca (<i>Ferula asa-foetida</i> L.)	fiółek wonny (<i>Viola odorata</i> L.)
ziarnopłon wiosenny (<i>Ficaria verna</i> Huds.)	fiółek motylkowaty (<i>Viola sororia</i> Willd.)
złotodrzew boski (<i>Zanthoxylum ailanthoides</i> Siebold et Zucc.)	winorośl pachnąca (<i>Vitis riparia</i> Michx.)
źmijowiec pospolity (<i>Echium vulgare</i> L.)	krzewuszka cudowna (<i>Weigela florida</i> (Bunge) A.DC.)
żurawka cylindryczna (<i>Heuchera cylindrica</i> Douglas ex Hook.)	słodlin japoński (<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.)
żurawka drobna (<i>Heuchera micrantha</i> Douglas ex Lindl.)	juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)
żywokost lekarski (<i>Symphytum officinale</i> L.)	złotodrzew boski (<i>Zanthoxylum ailanthoides</i> Siebold et Zucc.)

- dostarczających manny – słodkiej substancji wydzielanej głównie przez pędy

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
dąb burgundzki (<i>Quercus cerris</i> L.)	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)
daglezja zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco)	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)
jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)
modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)	daglezja zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco)
morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)	dąb burgundzki (<i>Quercus cerris</i> L.)
tamaryszek rozgałęziony (<i>Tamarix ramosissima</i> Bunge)	tamaryszek rozgałęziony (<i>Tamarix ramosissima</i> Bunge)

- dostarczających jadalnego nektaru
kasztanowiec żółty (*Aesculus flava* Sol. ex Hope), goździk pyszny (*Dianthus superbus* L.)
- dostarczających jadalnego pyłku
kukurydza zwyczajna (*Zea mays* L.)
- o jadalnych korzeniach

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
amurska (<i>Arisaema amurense</i> Maxim.)	malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)
amurska trójlistkowa (<i>Arisaema triphyllum</i> (L.) Schott)	czosnek aflatuneński (<i>Allium aflatunense</i> B.Fedtsch.)
aralia groniasta (<i>Aralia racemosa</i> L.)	czosnek zwisły (<i>Allium cernuum</i> Roth)
aralia kontynentalna (<i>Aralia continentalis</i> Kitag.)	czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)
aralia sercowata (<i>Aralia cordata</i> Thunb.)	czosnek południowy (<i>Allium moly</i> L.)
aster wielkolistny (<i>Aster macrophyllus</i> L.)	czosnek por (<i>Allium porrum</i> L.)
bemeria biała (<i>Boehmeria nivea</i> (L.) Gaudich.)	czosnek rozgałęziony (<i>Allium ramosum</i> L.)
chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)	czosnek różowy (<i>Allium roseum</i> L.)
czosnek aflatuneński (<i>Allium aflatunense</i> B.Fedtsch.)	czosnek szczypiorek (<i>Allium schoenoprasum</i> L.)
czosnek bulwiasty (<i>Allium tuberosum</i> Roxb.)	czosnek sinawy (<i>Allium senescens</i> L.)
czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)	czosnek bulwiasty (<i>Allium tuberosum</i> Roxb.)
czosnek południowy (<i>Allium moly</i> L.)	prawoślaz lekarski (<i>Althaea officinalis</i> L.)
czosnek por (<i>Allium porrum</i> L.)	aralia kontynentalna (<i>Aralia continentalis</i> Kitag.)
czosnek rozgałęziony (<i>Allium ramosum</i> L.)	aralia sercowata (<i>Aralia cordata</i> Thunb.)
czosnek różowy (<i>Allium roseum</i> L.)	aralia groniasta (<i>Aralia racemosa</i> L.)
czosnek sinawy (<i>Allium senescens</i> L.)	amurska (<i>Arisaema amurense</i> Maxim.)
czosnek szczypiorek (<i>Allium schoenoprasum</i> L.)	amurska trójlistkowa (<i>Arisaema triphyllum</i> (L.) Schott)
czosnek zwisły (<i>Allium cernuum</i> Roth)	zawciąg nadmorski (<i>Armeria maritima</i> (Mill.) Willd.)
dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)	chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)
dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)	obrazki włoskie (<i>Arum italicum</i> Mill.)
funkia falista (<i>Hosta undulata</i> L.H.Bailey)	obrazki plamiste (<i>Arum maculatum</i> L.)
groszek bulwiasty (<i>Lathyrus tuberosus</i> L.)	lasecznica trzciniowata (<i>Arundo donax</i> L.)
jaskier rozłogowy (<i>Ranunculus repens</i> L.)	trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)
jęczmień bulwkowaty (<i>Hordeum bulbosum</i> L.)	aster wielkolistny (<i>Aster macrophyllus</i> L.)
karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)	wietlica samicza (<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth)
ketmia syryjska (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)	bemeria biała (<i>Boehmeria nivea</i> (L.) Gaudich.)
kielisznik zaroślowy (<i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.)	kielisznik zaroślowy (<i>Calystegia sepium</i> (L.) R.Br.)
kokorycz pełna (<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.)	dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)
kosaciec mieczolistny (<i>Iris ensata</i> Thunb.)	turzyca błotna (<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.)
kosaciec strzechowaty (<i>I. tectorum</i> Maxim.)	turzyca japońska (<i>Carex kobomugi</i> Ohwi)
kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i> L.)	ostrogowiec czerwony (<i>Centranthus ruber</i> DC.)
kosaciec szczecinkowaty (<i>Iris setosa</i> Pall.)	kokorycz pełna (<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.)
kuklik pospolity (<i>Geum urbanum</i> L.)	szafran Kotschyego (<i>Crocus kotschyanus</i> Boiss.)

lasecznica trzcinowata (<i>Arundo donax</i> L.)	dynia zwyczajna (<i>Cucurbita pepo</i> L.)
liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)	karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)
liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)	paprotnica krucha (<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.)
lukrecja kolczasta (<i>Glycyrrhiza echinata</i> L.)	paprotnica bulwkowata (<i>Cystopteris bulbifera</i> (L.) Bernh.)
malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)	nerecznica samcza (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)
miesiącznica roczna (<i>Lunaria annua</i> L.)	skrzyp zimowy (<i>Equisetum hyemale</i> L.)
mikołajek polny (<i>Eryngium campestre</i> L.)	mikołajek polny (<i>Eryngium campestre</i> L.)
nerecznica samcza (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)	zapaliczka cuchnąca (<i>Ferula asa-foetida</i> L.)
obrazki plamiste (<i>Arum maculatum</i> L.)	ziarnopłon wiosenny (<i>Ficaria verna</i> Huds.)
obrazki włoskie (<i>Arum italicum</i> Mill.)	wiązówka kamczacka (<i>Filipendula camtschatica</i> (Pall.) Maxim.)
oman wielki (<i>Inula helenium</i> L.)	wiązówka bulwkowata (<i>Filipendula vulgaris</i> (L.) Moench.)
onoklea wrażliwa (<i>Onoclea sensibilis</i> L.)	kuklik pospolity (<i>Geum urbanum</i> L.)
orlica pospolita (<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn)	lukrecja kolczasta (<i>Glycyrrhiza echinata</i> L.)
ostrogowiec czerwony (<i>Centranthus ruber</i> DC.)	słonecznik olbrzymi (<i>Helianthus giganteus</i> L.)
paprotka zwyczajna (<i>Polypodium vulgare</i> L.)	słonecznik jaskrawy (<i>Helianthus ×laetiflorus</i> Pers.)
paprotnica bulwkowata (<i>Cystopteris bulbifera</i> (L.) Bernh.)	słonecznik bulwiasty (<i>Helianthus tuberosus</i> L.)
paprotnica krucha (<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.)	liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)
pióropusznik strusi (<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.)	liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)
prawoślaz lekarski (<i>Althaea officinalis</i> L.)	ketmia syryjska (<i>Hibiscus syriacus</i> L.)
rdest wężownik (<i>Polygonum bistorta</i> L.)	jęczmień bulwkowaty (<i>Hordeum bulbosum</i> L.)
rozwar wielkokwiatowy (<i>Platycodon grandiflorus</i> (Jacq.) DC.)	funkia falista (<i>Hosta undulata</i> L.H.Bailey)
różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)	oman wielki (<i>Inula helenium</i> L.)
rutewka orlikolistna (<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.)	kosaciec mieczolistny (<i>Iris ensata</i> Thunb.)
skrzyp zimowy (<i>Equisetum hyemale</i> L.)	kosaciec szczecinkowaty (<i>Iris setosa</i> Pall.)
słonecznik bulwiasty (<i>Helianthus tuberosus</i> L.)	kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i> L.)
słonecznik jaskrawy (<i>Helianthus ×laetiflorus</i> Pers.)	kosaciec strzechowaty (<i>I. tectorum</i> Maxim.)
słonecznik olbrzymi (<i>Helianthus giganteus</i> L.)	groszek bulwiasty (<i>Lathyrus tuberosus</i> L.)
szafran Kotschyego (<i>Crocus kotschyanus</i> Boiss.)	miesiącznica roczna (<i>Lunaria annua</i> L.)
szczaw zwyczajny (<i>Rumex acetosa</i> L.)	pióropusznik strusi (<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.)
szczawik Deppego (<i>Oxalis deppei</i> G.Lodd. ex Sweet)	onoklea wrażliwa (<i>Onoclea sensibilis</i> L.)
trędownik bulwiasty (<i>Scrophularia nodosa</i> L.)	wilżyna ciernista (<i>Ononis spinosa</i> L.)
trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)	szczawik Deppego (<i>Oxalis deppei</i> G.Lodd. ex Sweet)

turzyca błotna (<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.)	winobluszcz pięciolistkowy (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.)
turzyca japońska (<i>Carex kobomugi</i> Ohwi)	rozwar wielkokwiatowy (<i>Platycodon grandiflorus</i> (Jacq.) DC.)
wężymord hiszpański (<i>Scorzonera hispanica</i> L.)	rdest wężownik (<i>Polygonum bistorta</i> L.)
wiązówka bulwkowata (<i>Filipendula vulgaris</i> (L.) Moench.)	paprotka zwyczajna (<i>Polypodium vulgare</i> L.)
wiązówka kameczacka (<i>Filipendula camtschatica</i> (Pall.) Maxim.)	orlica pospolita (<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn)
wietlica samicza (<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth)	jaskier rozłogowy (<i>Ranunculus repens</i> L.)
wilżyna ciernista (<i>Ononis spinosa</i> L.)	różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)
winobluszcz pięciolistkowy (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.)	szczaw zwyczajny (<i>Rumex acetosa</i> L.)
zapaliczka cuchnąca (<i>Ferula asa-foetida</i> L.)	wężymord hiszpański (<i>Scorzonera hispanica</i> L.)
zawciąg nadmorski (<i>Armeria maritima</i> (Mill.) Willd.)	trędownik bulwiasty (<i>Scrophularia nodosa</i> L.)
ziarnopłon wiosenny (<i>Ficaria verna</i> Huds.)	rutewka orlikolistna (<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.)

- o jadalnych nasionach

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	klon tatarski (<i>Acer tataricum</i> L.)
bylica draganek (<i>Artemisia dracunculus</i> L.)	kasztanowiec żółty (<i>Aesculus flava</i> Sol. ex Hope)
bylica Luizjańska (<i>A. ludoviciana</i> Nutt.)	kasztanowiec pospolity (<i>A. hippocastanum</i> L.)
chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)	kasztanowiec czerwony (<i>A. carnea</i> Hayne)
czeremacha zwyczajna (<i>P. padus</i> L.)	chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)
czwórczak orzechowy (<i>Torreya nucifera</i> Siebold et Zucc.)	bylica draganek (<i>Artemisia dracunculus</i> L.)
dąb bezszypułkowy (<i>Q. petraea</i> (Matt.) Liebl.)	bylica Luizjańska (<i>A. ludoviciana</i> Nutt.)
dąb burgundzki (<i>Quercus cerris</i> L.)	trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)
dąb czerwony (<i>Q. rubra</i> L.)	trojeść amerykańska (<i>A. syriaca</i> L.)
dąb libański (<i>Q. libanii</i> Oliv.)	turzyca błotna (<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.)
dąb Szypułkowy (<i>Q. robur</i> L.)	turzyca japońska (<i>C. kobomugi</i> Ohwi)
dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)	turzyca prosowa (<i>C. paniculata</i> L.)
dynia zwyczajna (<i>C. pepo</i> L.)	obiedka szerokolistna (<i>Chasmanthium latifolium</i> (Michx.) H.O.Yates)
fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)	komosa strzałkowata (<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.)

glediczyja trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i> L.)	łzawica ogrodowa (<i>Coix lacryma-jobi</i> L.)
grostek szerokolistny (<i>Lathyrus latifolius</i> L.)	dynia olbrzymia (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)
jęczmień bulwkowaty (<i>Hordeum bulbosum</i> L.)	dynia zwyczajna (<i>C. pepo</i> L.)
jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	śmiałek darniowy (<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) P.Beauv.)
kasztanowiec czerwony (<i>A. carnea</i> Hayne)	perz kanadyjski (<i>Elymus canadensis</i> L.)
kasztanowiec pospolity (<i>A. hippocastanum</i> L.)	wilczomlec groszkowy (<i>Euphorbia lathyris</i> L.)
kasztanowiec żółty (<i>Aesculus flava</i> Sol. ex Hope)	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)
kłęk kanadyjski (<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K.Koch)	kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i> L.)
klon tatarski (<i>Acer tataricum</i> L.)	fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)
komosa strzałkowata (<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.)	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)
kostrzewa owcza (<i>Festuca ovina</i> L.)	przytulia właściwa (<i>Galium verum</i> L.)
kukurydza zwyczajna (<i>Zea mays</i> L.)	miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i> L.)
laser trójklapowy (<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.)	glediczyja trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i> L.)
laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.)	kłęk kanadyjski (<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K.Koch)
lucerna siewna (<i>Medicago sativa</i> L.)	słonecznik olbrzymi (<i>Helianthus giganteus</i> L.)
łzawica ogrodowa (<i>Coix lacryma-jobi</i> L.)	turówka wonna (żubrówka wonna) (<i>Hierochloë odorata</i> (L.) P.Beauv.)
miesiącznica roczna (<i>Lunaria annua</i> L.)	jęczmień bulwkowaty (<i>Hordeum bulbosum</i> L.)
miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i> L.)	strzęplica nadobna (<i>Koeleria macrantha</i> (Ledeb.) Schult.)
obiedka szerokolistna (<i>Chasmanthium latifolium</i> (Michx.) H.O.Yates)	laser trójklapowy (<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.)
pasternak zwyczajny (<i>Pastinaca sativa</i> L.)	grostek szerokolistny (<i>Lathyrus latifolius</i> L.)
perz kanadyjski (<i>Elymus canadensis</i> L.)	miesiącznica roczna (<i>Lunaria annua</i> L.)
prosownica rozpierzchła (<i>Milium effusum</i> L.)	ślaz zaniedbany (<i>Malva neglecta</i> Wallr.)
przytulia właściwa (<i>Galium verum</i> L.)	lucerna siewna (<i>Medicago sativa</i> L.)
pseudosasa japońska (<i>Pseudosasa japonica</i> (Siebold et Zucc. ex Steud.) Makino ex Nakai)	prosownica rozpierzchła (<i>Milium effusum</i> L.)
rdest Weyricha (<i>P. weyrichii</i> F.Schmidt)	pasternak zwyczajny (<i>Pastinaca sativa</i> L.)
rdest wężownik (<i>Polygonum bistorta</i> L.)	rozplenica japońska (<i>Pennisetum alopecuroides</i> (L.) Spreng.)
rdest wielokłosowy (<i>P. polystachyum</i> Wall.)	świerk pospolity (<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst)
rdest wirginijski (<i>P. virginianum</i> L.)	świerk serbski (<i>P. omorika</i> (Pančić) Purk.)
róża czerwonawa (<i>Rosa glauca</i> Pourr.)	świerk kaukaski (<i>P. orientalis</i> (L.) Link)
róża pomarszczona (<i>R. rugosa</i> Thunb.)	świerk kłujący (<i>P. pungens</i> Engelm.)
róża rdzawa (<i>R. rubiginosa</i> L.)	sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.)
róża Wichury (<i>R. wichuraiana</i> Crép.)	sosna żółta (<i>P. ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson)

róża wielokwiatowa (<i>R. multiflora</i> Thunb. ex Murray)	sosna amerykańska (<i>P. strobus</i> L.)
rozplenica japońska (<i>Pennisetum alopecuroides</i> (L.) Spreng.)	wiechlina łąkowa (<i>Poa pratensis</i> L.)
ślaz zaniedbany (<i>Malva neglecta</i> Wallr.)	rdest wężownik (<i>Polygonum bistorta</i> L.)
ślodlin japoński (<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.)	rdest wielokłosowy (<i>P. polystachyum</i> Wall.)
ślonecznik olbrzymi (<i>Helianthus giganteus</i> L.)	rdest wirginijski (<i>P. virginianum</i> L.)
śmiałek darniowy (<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) P.Beauv.)	rdest Weyricha (<i>P. weyrichii</i> F.Schmidt)
sorgo alepskie (<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.)	laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.)
sosna amerykańska (<i>P. strobus</i> L.)	wiśnia wonna (<i>P. mahaleb</i> L.)
sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.)	czeremacha zwyczajna (<i>P. padus</i> L.)
sosna żółta (<i>P. ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson)	pseudosasa japońska (<i>Pseudosasa japonica</i> (Siebold et Zucc. ex Steud.) Makino ex Nakai)
sporzycha palczasta (<i>Tripsacum dactyloides</i> L.), kozłek lekarski (<i>Valeriana officinalis</i> L.), kozłek bzowy (<i>V. sambucifolia</i> J.C.Mikan)	dąb burgundzki (<i>Quercus cerris</i> L.)
strzępica nadobna (<i>Koeleria macrantha</i> (Ledeb.) Schult.)	dąb libański (<i>Q. libanii</i> Oliv.)
świbka morska (<i>Triglochin maritimum</i> L.)	dąb bezszypułkowy (<i>Q. petraea</i> (Matt.) Liebl.)
świerk kaukaski (<i>P. orientalis</i> (L.) Link)	dąb Szypułkowy (<i>Q. robur</i> L.)
świerk kłujący (<i>P. pungens</i> Engelm.)	dąb czerwony (<i>Q. rubra</i> L.)
świerk pospolity (<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst)	róża czerwona (<i>Rosa glauca</i> Pourr.)
świerk serbski (<i>P. omorika</i> (Pančic) Purk.)	róża wielokwiatowa (<i>R. multiflora</i> Thunb. ex Murray)
szałwia czerwonorzeniowa (<i>Salvia miltiorrhiza</i> Bunge)	róża rdzawa (<i>R. rubiginosa</i> L.)
szczaw zwyczajny (<i>Rumex acetosa</i> L.)	róża pomarszczona (<i>R. rugosa</i> Thunb.)
trojeść amerykańska (<i>A. syriaca</i> L.)	róża Wichury (<i>R. wichuraiana</i> Crép.)
trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.)	szczaw zwyczajny (<i>Rumex acetosa</i> L.)
turówka wonna (żubrówka wonna) (<i>Hierochloë odorata</i> (L.) P.Beauv.)	szałwia czerwonorzeniowa (<i>Salvia miltiorrhiza</i> Bunge)
turzyca błotna (<i>Carex acutiformis</i> Ehrh.)	sorgo alepskie (<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.)
turzyca japońska (<i>C. kobomugi</i> Ohwi)	czwórczak orzechowy (<i>Torreya nucifera</i> Siebold et Zucc.)
turzyca prosowa (<i>C. paniculata</i> L.)	świbka morska (<i>Triglochin maritimum</i> L.)
wiechlina łąkowa (<i>Poa pratensis</i> L.)	sporzycha palczasta (<i>Tripsacum dactyloides</i> L.), kozłek lekarski (<i>Valeriana officinalis</i> L.), kozłek bzowy (<i>V. sambucifolia</i> J.C.Mikan)
wilczomlec grozkowy (<i>Euphorbia lathyris</i> L.)	ślodlin japoński (<i>Wisteria floribunda</i> (Willd.) DC.)
wiśnia wonna (<i>P. mahaleb</i> L.)	kukurydza zwyczajna (<i>Zea mays</i> L.)

- dostarczających pitnego soku

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i> Roth)	klon okrągłolistny (<i>Acer circinatum</i> Pursh)
klon okrągłolistny (<i>Acer circinatum</i> Pursh)	klon pospolity (<i>Acer platanoides</i> L.)
klon pospolity (<i>Acer platanoides</i> L.)	klon tatarski (<i>Acer tataricum</i> L.)
klon tatarski (<i>Acer tataricum</i> L.)	brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i> Roth)
lipa amerykańska (<i>Tilia americana</i> L.)	lipa amerykańska (<i>Tilia americana</i> L.)
lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)
lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)	lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)
winorośl pachnąca (<i>Vitis riparia</i> Michx.)	winorośl pachnąca (<i>Vitis riparia</i> Michx.)

- o jadalnych łodygach

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
aralia kontynentalna (<i>Aralia continentalis</i> Kitag.)	malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)
aralia sercowata (<i>Aalia cordata</i> Thunb.)	aralia kontynentalna (<i>Aralia continentalis</i> Kitag.)
fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)	aralia sercowata (<i>Aalia cordata</i> Thunb.)
funkia (<i>Hosta undulata</i> L.H.Bailey)	szparag lekarski (<i>Asparagus officinalis</i> L.)
funkia rozdęta (<i>Hosta ventricosa</i> Stearn)	szparag okółkowy (<i>Asparagus verticillatus</i> L.)
funkia Siebolda (<i>Hosta sieboldiana</i> (Hook.) Engl.)	karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)
juka karolińska (<i>Yucca filamentosa</i> L.)	karczoch zwyczajny (<i>Cynara scolymus</i> L.)
juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. ex Fraser)	skrzyp zimowy (<i>Equisetum hyemale</i> L.)
karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.)	skrzyp olbrzymi (<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.)
karczoch zwyczajny (<i>Cynara scolymus</i> L.)	fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)
kukurydza zwyczajna (<i>Zea mays</i> L.)	funkia Siebolda (<i>Hosta sieboldiana</i> (Hook.) Engl.)
laser trójklapowy (<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.)	funkia (<i>Hosta undulata</i> L.H.Bailey)
lubczyk ogrodowy (<i>Levisticum officinale</i> W.D.J. Koch)	funkia rozdęta (<i>Hosta ventricosa</i> Stearn)
malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.)	laser trójklapowy (<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.)
miskant chiński (<i>Miscanthus sinensis</i> (Thunb.) Andersson)	lubczyk ogrodowy (<i>Levisticum officinale</i> W.D.J. Koch)
myszopłoch koleczasty (<i>Ruscus aculeatus</i> L.)	miskant chiński (<i>Miscanthus sinensis</i> (Thunb.) Andersson)
popłoch pospolity (<i>Onopordum acanthium</i> L.)	popłoch pospolity (<i>Onopordum acanthium</i> L.)
pseudosasa japońska (<i>Pseudosasa japonica</i> (Siebold et Zucc. ex Steud.) Makino ex Nakai)	winobluszcz pięciolistkowy (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.)

rdest wielokłosowy (<i>Polygonum polystachyum</i> Wall.)	rdest wielokłosowy (<i>Polygonum polystachyum</i> Wall.)
róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i> Thunb.)	pseudosasa japońska (<i>Pseudosasa japonica</i> (Siebold <i>et</i> Zucc. <i>ex</i> Steud.) Makino <i>ex</i> Nakai)
róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i> L.)	różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)
różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)	róża rdzawa (<i>Rosa rubiginosa</i> L.)
skrzyp olbrzymi (<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.)	róża pomarszczona (<i>Rosa rugosa</i> Thunb.)
skrzyp zimowy (<i>Equisetum hyemale</i> L.)	myszopłoch kolczasty (<i>Ruscus aculeatus</i> L.)
szparag lekarski (<i>Asparagus officinalis</i> L.)	żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i> L.)
szparag okółkowy (<i>Asparagus verticillatus</i> L.)	juka karolińska (<i>Yucca filamentosa</i> L.)
winobluszcz pięciolistkowy (<i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L.) Planch.)	juka sina (<i>Yucca glauca</i> Nutt. <i>ex</i> Fraser)
żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i> L.)	kukurydza zwyczajna (<i>Zea mays</i> L.)

W kolekcji znajduje się również wiele roślin jadalnych, których różnorodne organy są stosowane jako substytut (opracowano na podstawie e-źródła *Plants for a Future*; wymienione części roślin, ze względu na zawartość w niektórych z nich substancji trujących, wymagają odpowiedniego przygotowania do spożycia opisanego w specjalistycznej literaturze):

- czekolady (np. gotowany suszony lub świeży korzeń kuklika zwisłego (*Geum rivale* L.), utarte na pastę opadłe, niedojrzałe owoce i kwiaty lipy amerykańskiej (*Tilia americana* L.), l. drobnolistnej (*T. cordata* Mill.) i l. szerokolistnej (*T. platyphyllos* Scop.)
- kawy (np. prażone nasiona szparaga lekarskiego (*Asparagus officinalis* L.), łzawnicy ogrodowej (*Coix lacryma-jobi* L.), głogu jednoszyjkowego (*Crataegus monogyna* Jacq.), buka pospolitego (*Fagus sylvatica* L.), przytulii właściwej (*Galium verum* L.), gledicji trójcierniowej (*Gleditsia triacanthos* L.), kłęka amerykańskiego (*Gymnocladus dioica* (L.) K.Koch), kosaćca żółtego (*Iris pseudacorus* L.), dębu bezszypułkowego (*Quercus petraea* (Matt.) Liebl.), d. szypułkowego (*Q. robur* L.), myszopłocha kolczastego (*Ruscus aculeatus* L.) i kukurydzy zwyczajnej (*Zea mays* L.), sproszkowane prażone nasiona derenia jadalnego (*Cornus mas* L.), pieczone szyszkojadody jałowca pospolitego (*Juniperus communis* L.) i j. płozącego (*J. horizontalis* Moench), pieczone bulwy słonecznika bulwiastego (topinambura) (*Helianthus tuberosus* L.)

- cukru (np. syrop z zagęszczonego soku klonu okrągłolistnego (*Acer circinatum* Pursh), k. pospolitego (*A. platanoides* L.) i k. tatarskiego (*A. tataricum* L.), gotowane kwiaty trojeści krwistej (*Asclepias incarnata* L.), t. okazałej (*A. speciosa* Torr.) i t. syryjskiej (*A. syriaca* L.), pulpa ze strąków gledicji trójcierniowej (*Gleditsia triacanthos* L.), starte lub gotowane korzenie lukrecji najeżonej (*Glycyrrhiza echinata* L.), wysuszone i sproszkowane bulwy słonecznika bulwiastego (*Helianthus tuberosus* L.), zagęszczony sok z lipy amerykańskiej (*Tilia americana* L.)

W zbiorze roślin naczyniowych Działu Systematyki znajduje się również wiele popularnych jak i mniej znanych roślin przyprawowych, charakteryzujących się zawartością silnych substancji aromatycznych. Użyteczne pod tym względem są (dobór opracowano na podstawie e-źródła *Plants for a Future* oraz *Słownika roślin użytkowych* Z. Podbielkowskiego (1989); wymienione części roślin, ze względu na zawartość w niektórych z nich substancji trujących, wymagają odpowiedniego przygotowania do spożycia opisanego w specjalistycznej literaturze):

Kolejność wg nazw łacińskich
surowe lub gotowane liście krwawnika pospolitego (<i>Achillea millefolium</i> L.)
pokruszone owoce amorfy krzewiastej (<i>Amorpha fruticosa</i> L.)
różne organy aralii groniastej (<i>Aralia racemosa</i> L.)
liście i fragmenty kwiatostanów bylicy Luizjańskiej (<i>Artemisia ludoviciana</i> Nutt.)
liście bylicy Stelleria (<i>Artemisia stelleriana</i> Besser)
różne organy kopytnika kanadyjskiego (<i>Asarum canadense</i> L.)
korzenie kopytnika długopłatkowego (<i>Asarum caudatum</i> Lindl.)
młode liście, kwiatostany, pączki i młode łodygi brzozy karłowatej (<i>Betula nana</i> L.)
kora kielichowca wonnego (<i>Calycanthus floridus</i> L.)
liście klinopodium pospolitego (<i>Clinopodium vulgare</i> L.)
płatki kwiatów goździka ogrodowego (<i>Dianthus caryophyllus</i> L.)
liście i młode pędy zapalniczki cuchnącej (asafetydy) (<i>Ferula asa-foetida</i> Spreng.)

żywica z korzeni zapalniczki gumowatej (<i>Ferula gummosa</i> Boiss.)
liście przytulii wonnej (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)
korzeń kuklika zwisłego (<i>Geum rivale</i> L.)
młode liście i korzeń kuklika pospolitego (<i>Geum urbanum</i> L.)
szyszkojagody jałowca naskalnego (<i>Juniperus scopulorum</i> Sarg.)
nasiona lasera trójklapowego (<i>Laser trilobum</i> (L.) Borkh.)
korzeń okrzyzna szerokolistnego (<i>Laserpitium latifolium</i> L.)
liście różanecznika grenlandzkiego (<i>Rhododendron groenlandicum</i> (Oeder) Kron et Judd) i bagna zwyczajnego (<i>Ledum palustre</i> L., syn. <i>Rhododendron tomentosum</i> Harmaja)
gotowane nasiona miesięcznicy rocznej (<i>Lunaria annua</i> L.)
liście i młode pędy tojeści orszelinowatej (<i>Lysimachia clethroides</i> Duby)
liście, kwiaty, pąki kwiatowe magnolii japońskiej (<i>Magnolia kobus</i> DC.)
liście szanty zwyczajnej (<i>Marrubium vulgare</i> L.)
liście i nasiona dziwaczka Jalapa (<i>Mirabilis jalapa</i> L.)
liście i owoce woskownicy europejskiej (<i>Myrica gale</i> L.) i woskownicy pensylwańskiej (<i>M. pensylvanica</i> Loisel.)
nasiona piwonii lekarskiej (<i>Paeonia officinalis</i> L.)
nasiona poganka rutowatego (<i>Peganum harmala</i> L.)
nasiona sosny limby (<i>Pinus cembra</i> L.)
pulpa z drewna sosny górskiej (<i>Pinus mugo</i> Turra) i sosny czarnej (<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold)
sproszkowana i suszona wewnętrzna kora sosny żółtej (<i>Pinus ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson)
pulpa z drewna sosny amerykańskiej (wejmutki) (<i>Pinus strobus</i> L.)
kora wewnętrzna sosny zwyczajnej (<i>Pinus sylvestris</i> L.)
liście i korzenie rozwaru wielkokwiatowego (<i>Platycodon grandiflorus</i> (Jacq.) DC.)

kora wewnętrzna, szczyty młodych pędów i liście daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco)
liście santoliny cyprysikowatej (<i>Santolina chamaecyparissus</i> L.)
liście i kwiaty szałwii muszkatołowej (<i>Salvia sclarea</i> L.)
liście <i>Tanacetum balsamita</i> L.
liście i kwiaty ożanki nierównoząbkowej (<i>Teucrium scorodonia</i> L.)
kora wewnętrzna choiny kanadyjskiej (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière)
liście i kwiaty fiołka wonnego (<i>Viola odorata</i> L.)
liście i owoce niepokalanka czystego (<i>Vitex agnus-castus</i> L.)
nasiona złotodrzewu boskiego (<i>Zanthoxylum ailanthoides</i> Siebold et Zucc.)
pąki kwiatowe parolista wschodniego (<i>Zygophyllum fabago</i> L.).

Od zarania dziejów człowiek wykorzystywał w celach leczniczych organizmy roślinne wytwarzające związki chemiczne wpływające na ludzkie zdrowie (alkaloidy, antocyjany, związki antrapochoodne, flawonoidy, garbniki, glikozydy, gorycze, kwasy organiczne, oleje tłuste, olejki eteryczne, saponiny, składniki mineralne, śluzy, witaminy i żywice). Spis roślin uznawanych za lecznicze, przygotowany na zlecenie Organizacji Narodów Zjednoczonych, obejmuje ponad 35 tysięcy gatunków. Zbiór roślin naczyniowych Działu Systematyki umożliwi zdobycie wiedzy na temat bardzo dużej grupy roślin stosowanych w fitoterapii. Do takich należą m.in. [dobór opracowano na podstawie e-źródła *Plants for the Future* oraz publikacji *Rośliny i surowce lecznicze. Podstawowe wiadomości z zakresu zielarstwa*. J. Kozłowski, W. Buchwald, A. Forycka, D. Szczyglewska (2009)]:

- stosowane w aromaterapii, ze względu na zawarte w nich olejki eteryczne

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
cyprys wieczniezielony (<i>Cupressus sempervirens</i> L.)	rumian rzymski (<i>Chamaemelum nobile</i> (L.) All.)
fenuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)	cyprys wieczniezielony (<i>Cupressus sempervirens</i> L.)
hyzop lekarski (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)	fenuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.)
jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i> L.)	hyzop lekarski (<i>Hyssopus officinalis</i> L.)
jałowiec wirginijski (<i>Juniperus virginiana</i> L.)	jałowiec pospolity (<i>Juniperus communis</i> L.)

lawenda wąskolistna (<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.)	jałowiec wirginijski (<i>Juniperus virginiana</i> L.)
lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i> L.)	lawenda wąskolistna (<i>Lavandula angustifolia</i> Mill.)
macierzanka zwyczajna (<i>Thymus vulgaris</i> L.)	melisa lekarska (<i>Melissa officinalis</i> L.)
melisa lekarska (<i>Melissa officinalis</i> L.)	mięta pieprzowa (<i>Mentha ×piperita</i> L.)
mięta pieprzowa (<i>Mentha ×piperita</i> L.)	lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i> L.)
rumian rzymski (<i>Chamaemelum nobile</i> (L.) All.)	sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)
sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	szałwia lekarska (<i>Salvia officinalis</i> L.)
szałwia lekarska (<i>Salvia officinalis</i> L.)	szałwia muszkatołowa (<i>Salvia sclarea</i> L.)
szałwia muszkatołowa (<i>Salvia sclarea</i> L.)	macierzanka zwyczajna (<i>Thymus vulgaris</i> L.)

- dostarczające esencji stosowanych w relaksacyjnej terapii kwiatowej doktora

Bacha

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.)
dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.)	kasztanowiec czerwony (<i>Aesculus carnea</i> Hayne)
dąb szypułkowy (<i>Q. robur</i> L.)	grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i> L.)
grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i> L.)	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)
kasztanowiec czerwony (<i>Aesculus carnea</i> Hayne)	posłonek rozesłany (<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.)
kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.)	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)
kolcolist zachodni (<i>Ulex europaeus</i> L.)	sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)
modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)	dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i> (Matt.) Liebl.)
posłonek rozesłany (<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.)	dąb szypułkowy (<i>Q. robur</i> L.)
sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	kolcolist zachodni (<i>Ulex europaeus</i> L.)

- stosowane w homeopatii

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
bagno zwyczajne (<i>Ledum palustre</i> L., syn. <i>Rhododendron tomentosum</i> Harmaja)	farbownik lekarski (<i>Anchusa officinalis</i> L.)
barwinek pospolity (<i>Vinca minor</i> L.)	zawilec gajowy (<i>Anemone nemorosa</i> L.)
barwinek większy (<i>Vinca major</i> L.)	orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i> L.)
berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.)	obrazki plamiste (<i>Arum maculatum</i> L.)
bez hebd (<i>Sambucus ebulus</i> L.)	trojęść amerykańska (<i>Asclepias syriaca</i> L.)
bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i> L.)	pokrzyk wilcza jagoda (<i>Atropa belladonna</i> L.)
ciemniernik biały (<i>Helleborus niger</i> L.)	berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.)
cis pospolity (<i>Taxus baccata</i> L.)	nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.)

czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.)	powojnik prosty (<i>Clematis recta</i> L.)
dyptam jesionolistny (<i>Dictamnus albus</i> L.)	wawrzynek wilczętyko (<i>Daphne mezereum</i> L.)
farbownik lekarski (<i>Anchusa officinalis</i> L.)	dyptam jesionolistny (<i>Dictamnus albus</i> L.)
fiółek wonny (<i>Viola odorata</i> L.)	sadziec konopiasty (<i>Eupatorium cannabinum</i> L.)
janowiec barwierski (<i>Genista tinctoria</i> L.)	przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)
kłęk kanadyjski (<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K.Koch)	janowiec barwierski (<i>Genista tinctoria</i> L.)
miechunka rozdęta (<i>Physalis alkekengi</i> L.)	kłęk kanadyjski (<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K.Koch)
morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)	ciemniernik biały (<i>Helleborus niger</i> L.)
nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.)	bagno zwyczajne (<i>Ledum palustre</i> L., syn. <i>Rhododendron tomentosum</i> Harmaja)
obrazki plamiste (<i>Arum maculatum</i> L.)	serdecznik pospolity (<i>Leonurus cardiaca</i> L.)
orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i> L.)	szczyr trwały (<i>Mercurialis perennis</i> L.)
pokrzyk wilcza jagoda (<i>Atropa belladonna</i> L.)	morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)
powojnik prosty (<i>Clematis recta</i> L.)	czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.)
przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.)	miechunka rozdęta (<i>Physalis alkekengi</i> L.)
ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.)	szkarłatka amerykańska (<i>Phytolacca americana</i> L.)
sadziec konopiasty (<i>Eupatorium cannabinum</i> L.)	stopowiec tarczowaty (<i>Podophyllum peltatum</i> L.)
serdecznik pospolity (<i>Leonurus cardiaca</i> L.)	ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.)
stopowiec tarczowaty (<i>Podophyllum peltatum</i> L.)	bez hebd (<i>Sambucus ebulus</i> L.)
szczyr trwały (<i>Mercurialis perennis</i> L.)	bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i> L.)
szkarłatka amerykańska (<i>Phytolacca americana</i> L.)	żywokost lekarski (<i>Symphytum officinale</i> L.)
trojeść amerykańska (<i>Asclepias syriaca</i> L.)	cis pospolity (<i>Taxus baccata</i> L.)
wawrzynek wilczętyko (<i>Daphne mezereum</i> L.)	barwinek większy (<i>Vinca major</i> L.)
zawilec gajowy (<i>Anemone nemorosa</i> L.)	barwinek pospolity (<i>Vinca minor</i> L.)
żywokost lekarski (<i>Symphytum officinale</i> L.)	fiółek wonny (<i>Viola odorata</i> L.)

- o działaniu antybakteryjnym

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
arizema nibykrwista (<i>Arisaema consanguineum</i> (L.) Schott)	bożodrzew gruczołkowaty (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle)
berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i> DC.)	czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)
berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.)	czosnek bulwiasty (<i>Allium. tuberosum</i> Roxb.)
bletilla prądkowana (<i>Bletilla striata</i> (Thunb.) Rchb.f.)	arizema nibykrwista (<i>Arisaema consanguineum</i> (L.) Schott)
bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i> L.)	chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)
bożodrzew gruczołkowaty (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.)	berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i> DC.)

Swingle)	
chmiel zwyczajny (<i>Humulus lupulus</i> L.)	berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.)
chrzan pospolity (<i>Armoracia rusticana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Schreb.)	bletilla prążkowana (<i>Bletilla striata</i> (Thunb.) Rchb.f.)
czosnek bulwiasty (<i>Allium. tuberosum</i> Roxb.)	kokorycz pełna (<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.)
czosnek dęty (<i>Allium fistulosum</i> L.)	dyptam jesionolistny (<i>Dictamnus albus</i> L.)
dyptam jesionolistny (<i>Dictamnus albus</i> L.)	nerecznica samcza (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)
epimedium wielkokwiatowe (<i>Epimedium grandiflorum</i> Morr.)	epimedium wielkokwiatowe (<i>Epimedium grandiflorum</i> Morr.)
kokorycz pełna (<i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.)	skrzyp zimowy (<i>Equisetum hyemale</i> L.)
kolcowój pospolity (<i>Lycium barbarum</i> L.)	miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i> L.)
liatra kłosowa (<i>Liatris spicata</i> (L.) Willd.)	bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i> L.)
melisa lekarska (<i>Melissa officinalis</i> L.)	chmiel zwyczajny (<i>Humulus lupulus</i> L.)
miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i> L.)	liatra kłosowa (<i>Liatris spicata</i> (L.) Willd.)
morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)	kolcowój pospolity (<i>Lycium barbarum</i> L.)
nerecznica samcza (<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott)	melisa lekarska (<i>Melissa officinalis</i> L.)
nikandra miechunkowa (<i>Nicandra physalodes</i> (L.) Gaertn.)	morwa biała (<i>Morus alba</i> L.)
piwonia chińska (<i>Paeonia lactiflora</i> Pall.)	nikandra miechunkowa (<i>Nicandra physalodes</i> (L.) Gaertn.)
piwonia Delavaya (<i>Paeonia delavayi</i> Franch.)	piwonia Delavaya (<i>Paeonia delavayi</i> Franch.)
piwonia krzewiasta (<i>Paeonia. suffruticosa</i> Andrews)	piwonia chińska (<i>Paeonia lactiflora</i> Pall.)
skrzyp zimowy (<i>Equisetum hyemale</i> L.)	piwonia krzewiasta (<i>Paeonia. suffruticosa</i> Andrews)
szkarłatka jagodowa (<i>Phytolacca acinosa</i> Roxb.)	szkarłatka jagodowa (<i>Phytolacca acinosa</i> Roxb.)
tarczycza bajkalska (<i>Scutellaria baicalensis</i> Georgi)	tarczycza bajkalska (<i>Scutellaria baicalensis</i> Georgi)

- o działaniu detoksykującym

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
czerniec gronkowy (<i>Actaea spicata</i> L.)	czerniec gronkowy (<i>Actaea spicata</i> L.)
czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.)	prześl pośrednia (<i>Ephedra intermedia</i> Schrenk ex C.A.Mey.)
kosaciec mieczolistny (<i>Iris ensata</i> Thunb.)	liliowiec wysoki (<i>Hemerocallis exaltata</i> Stout)
liliowiec Middendorffa (<i>Hemerocallis middendorffii</i> Trautv. et C.A.Mey.)	liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)
liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)	liliowiec Middendorffa (<i>Hemerocallis middendorffii</i> Trautv. et C.A.Mey.)
liliowiec rdzawy (<i>Hemerocallis fulva</i> L.)	liliowiec mniejszy (<i>Hemerocallis minor</i> Mill.)
liliowiec wysoki (<i>Hemerocallis exaltata</i> Stout)	kosaciec mieczolistny (<i>Iris ensata</i> Thunb.)

modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> Mill.)
prześl pośrednia (<i>Ephedra intermedia</i> Schrenk ex C.A.Mey.)	czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.)
ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.)	szkarłatka jagodowa (<i>Phytolacca acinosa</i> Roxb.)
szkarłatka jagodowa (<i>Phytolacca acinosa</i> Roxb.)	ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.)

- stosowane po użądleniu przez owady

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
cząber górski (<i>Satureja montana</i> L.)	czosnek por (por) (<i>Allium porrum</i> L.)
czosnek por (por) (<i>Allium porrum</i> L.)	parzydło leśne (<i>Aruncus sylvestris</i> Kostel)
makleja sercowata (<i>Macleaya cordata</i> (Willd.) R.Br.)	makleja sercowata (<i>Macleaya cordata</i> (Willd.) R.Br.)
parzydło leśne (<i>Aruncus sylvestris</i> Kostel)	pietruszka zwyczajna (<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) A.W.Hill)
pietruszka zwyczajna (<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) A.W.Hill)	santolina cyprysikowata (<i>Santolina chamaecyparissus</i> L.)
pokrzywa zwyczajna (<i>Urtica dioica</i> L.)	cząber górski (<i>Satureja montana</i> L.)
rojnik murowy (<i>Sempervivum tectorum</i> L.)	rojnik murowy (<i>Sempervivum tectorum</i> L.)
santolina cyprysikowata (<i>Santolina chamaecyparissus</i> L.)	pokrzywa zwyczajna (<i>Urtica dioica</i> L.)

W kolekcji Działu Systematyki znajduje się wiele roślin pszczelarskich, atrakcyjnych dla pszczół, jako źródło pyłku, nektaru, spadzi i substancji żywicznych niezbędnych do wytwarzania propolisu. Wśród nich są rośliny rodzime jak i obcego pochodzenia, w tym wiele mało znanych, jak np. wieloletnia facelia Bolandera (*Phacelia bolanderi* A.Gray), cząber górski (*Satureja montana* L.), krzew oriksa japońska (*Orixa japonica* Thunb.), gatunki z rodzaju różnik (*Silphium* spp.), perowskia (*Perovskia* spp.), ślazonnik pensylwański (*Sida hermaphrodita* (L.) Rusby), słonecznik bulwiasty (*Helianthus tuberosus* L.), glediczja trójcierniowa (*Gleditsia triacanthos* L.), żeleźniak bulwiasty (*Phlomis tuberosa* L.). Zbiór ten umożliwi prowadzenie obserwacji fenologicznych i biologii zapylania, istotnych z punktu widzenia pszczelarstwa.

Zbiór roślin naczyniowych Działu Systematyki obfituje w rośliny barwierskie, dostarczające naturalnych barwiących substancji chemicznych stosowanych współcześnie przede wszystkim w przemyśle spożywczym, kosmetycznym i farbiarskim. Spośród znanych obecnie na świecie około 2000 gatunków roślin barwierskich, na szerszą skalę wykorzystuje się około 300. Dla roślin barwierskich znajdujących się w kolekcji opracowano ścieżkę

dydaktyczną, której celem jest edukacja poprzez obserwację roślin. Ścieżka ta umożliwia zdobycie wiedzy na temat morfologii, biologii i ekologii, warunków uprawy oraz przede wszystkim dostarczanego barwnika oraz organu, z którego jest pozyskiwany, następujących roślin [dobór opracowano na podstawie e-źródła *Plants for a Future* oraz opracowania D. E. Moermana (1998)]:

- dostarczających żółtego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.) – korzeń, kora, łodygi	kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.) – kora
bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i> L.) – gałązki	bożodrzew gruczołkowany (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle) – liście
borówka brusznica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.) – liście, łodygi	krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i> L.) – kwiaty
bożodrzew gruczołkowany (<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle) – liście	olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.) – kora i młode łodygi
brzoza karłowata (<i>Betula nana</i> L.) – liście	lasecznica trzcinowata (<i>Arundo donax</i> L.) – pyłek
bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i> L.) – liście	berberys zwyczajny (<i>Berberis vulgaris</i> L.) – korzeń, kora, łodygi
czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.) – liście	bukwica zwyczajna (<i>Betonica officinalis</i> L.) – liście
czyściec leśny (<i>Stachys sylvatica</i> L.) – cała roślina	brzoza karłowata (<i>Betula nana</i> L.) – liście
fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.) – mieszanka kwiatów i liści	nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.) – gotowane kwiaty
grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i> L.) – kora	grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i> L.) – kora
janowiec barwierski (<i>Genista tinctoria</i> L.) – cała roślina	klinopodium pospolite (<i>Clinopodium vulgare</i> L.) – liście
karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.) – brak danych	nachyłek barwierski (<i>Coreopsis tinctoria</i> Nutt.) – kwiaty
kasztanowiec pospolity (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.) – kora	perukowiec podolski (<i>Cotinus coggygria</i> Scop.) – korzeń, łodygi
klinopodium pospolite (<i>Clinopodium vulgare</i> L.) – liście	karczoch hiszpański (<i>Cynara cardunculus</i> L.) – brak danych
kolcolist zachodni (<i>Ulex europaeus</i> L.) – kwiaty	wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i> L.) – liście, owoce, kora
kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i> L.) – kwiaty	wrzosiec bagienny (<i>Erica tetralix</i> L.) – cała roślina
krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i> L.) – kwiaty	wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.) – szczyty pędów
lasecznica trzcinowata (<i>Arundo donax</i> L.) – pyłek	fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.) – mieszanka

	kwiatów i liści
ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i> L.) – liście	janowiec barwierski (<i>Genista tinctoria</i> L.) – cała roślina
Inica pospolita (<i>Linaria vulgaris</i> Mill.) – cała roślina	bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i> L.) – gałązki
nachylek barwierski (<i>Coreopsis tinctoria</i> Nutt.) – kwiaty	kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i> L.) – kwiaty
nagietek lekarski (<i>Calendula officinalis</i> L.) – gotowane kwiaty	ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i> L.) – liście
niepokalanek czysty (<i>Vitex agnus-castus</i> L.) – liście, nasiona, korzeń	Inica pospolita (<i>Linaria vulgaris</i> Mill.) – cała roślina
olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.) – kora i młode łądygi	tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i> L.) – kwiaty
perukowiec podolski (<i>Cotinus coggygria</i> Scop.) – korzeń, łądygi	woskownica europejska (<i>Myrica gale</i> L.) – nasiona
różgowiec sitowy (<i>Spartium junceum</i> L.) – kwiaty	czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.) – liście
sierpik barwierski (<i>Serratula tinctoria</i> L.) – sok z rośliny	sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> C.Lawson) – pyłek
sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> C.Lawson) – pyłek	różgowiec sitowy (<i>Spartium junceum</i> L.) – kwiaty
szakłak daurski <i>Rhamnus dahuricus</i> Pall. – kora, owoce	czyściec leśny (<i>Stachys sylvatica</i> L.) – cała roślina
tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i> L.) – kwiaty	sierpik barwierski (<i>Serratula tinctoria</i> L.) – sok z rośliny
wawrzynek wilczełyko (<i>Daphne mezereum</i> L.) – liście, owoce, kora	wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i> L.) – kora, młode liście
wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.) – szczyty pędów	szakłak daurski <i>Rhamnus dahuricus</i> Pall. – kora, owoce
wierzba trójpręcikowa (<i>Salix triandra</i> L.) – kora, młode liście	żywotnik wschodni (<i>Thuja orientalis</i> L.) – młode pędy
woskownica europejska (<i>Myrica gale</i> L.) – nasiona	kolcolist zachodni (<i>Ulex europaeus</i> L.) – kwiaty
wrzosiec bagienny (<i>Erica tetralix</i> L.) – cała roślina	borówka brusznica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.) – liście, łądygi
żywotnik wschodni (<i>Thuja orientalis</i> L.) – młode pędy	niepokalanek czysty (<i>Vitex agnus-castus</i> L.) – liście, nasiona, korzeń

- dostarczających intensywnie żółtego barwnika
łubin drzewiasty (*Lupinus arboreus* Sims) – kwiaty
- dostarczających pomarańczowożółtego barwnika
komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus* L.) – kwiaty
- dostarczających żółtożółtego barwnika

złociec nieprzyjemny (*Chrysothamnus nauseosus* Britton) – kwiaty

- dostarczających żółtopomarańczowego barwnika

dziurawiec kielichowaty (*Hypericum calycinum* L.) – kwiaty, lilak pospolity (*Syringa vulgaris* L.) – młode łodygi

- dostarczających pomarańczowego barwnika

perukowiec podolski (*Cotinus coggygia* Scop.) – korzeń, łodygi, nawłóć sztywna (*Solidago rigida* L.) – cała roślina

- dostarczających czerwonego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
alkanna barwierska (<i>Alkanna tinctoria</i> Tausch) – korzeń	alkanna barwierska (<i>Alkanna tinctoria</i> Tausch) – korzeń
choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière) – łyko i kora	marzanka barwierska (<i>Asperula tinctoria</i> L.) – korzeń
czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.) – owoce	krokosz barwierski (<i>Carthamus tinctorius</i> L.) – kwiaty moczone w alkoholu
dereń kwiecisty (<i>Cornus florida</i> L.) – włókniste korzenie	dereń kwiecisty (<i>Cornus florida</i> L.) – włókniste korzenie
krokosz barwierski (<i>Carthamus tinctorius</i> L.) – kwiaty moczone w alkoholu	źmijowiec pospolity (<i>Echium vulgare</i> L.) – korzeń
lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i> L.) – wierzchołki pędów	sadziec purpurowy (<i>Eupatorium purpureum</i> L.) – owoce
marzana barwierska (<i>Rubia tinctorum</i> L.) – korzeń	przytulia północna (<i>Galium boreale</i> L.) – korzeń
marzanka barwierska (<i>Asperula tinctoria</i> L.) – korzeń	przytulia pospolita (<i>Galium mollugo</i> L.) – korzeń
pięciornik kurze ziele (<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch.) – korzeń	przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.) – korzeń
piwonia krymska (<i>Paeonia daurica</i> Andrews) – kwiaty	lebiodka pospolita (<i>Origanum vulgare</i> L.) – wierzchołki pędów
poganiek rutowaty (<i>Peganum harmala</i> L.) – nasiona	piwonia krymska (<i>Paeonia daurica</i> Andrews) – kwiaty
przytulia pospolita (<i>Galium mollugo</i> L.) – korzeń	czworolist pospolity (<i>Paris quadrifolia</i> L.) – owoce
przytulia północna (<i>Galium boreale</i> L.) – korzeń	sangwinaria kanadyjska (<i>Sanguinaria canadensis</i> L.) – sok z korzeni
przytulia wonna (<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.) – korzeń	choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière) – łyko i kora
ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.) – cała roślina	marzana barwierska (<i>Rubia tinctorum</i> L.) – korzeń
sadziec purpurowy (<i>Eupatorium purpureum</i> L.) – owoce	poganiek rutowaty (<i>Peganum harmala</i> L.) – nasiona
sangwinaria kanadyjska (<i>Sanguinaria canadensis</i> L.)	pięciornik kurze ziele (<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch.)

– sok z korzeni	– korzeń
żmijowiec pospolity (<i>Echium vulgare</i> L.) – korzeń	ruta zwyczajna (<i>Ruta graveolens</i> L.) – cała roślina

- dostarczających purpurowego barwnika

bażyna czarna (*Empetrum nigrum* L.) – owoce, lebiodka pospolita (*Origanum vulgare* L.) – wierzchołki pędów, borówka brusznica (*Vaccinium vitis-idaea* L.) – owoce, bez czarny (*Sambucus nigra* L.) – owoce

- dostarczających jasnoróżowego barwnika

skrzyp zimowy (*Equisetum hyemale* L.) – łodygi

- dostarczających różowego barwnika

klon pospolity (*Acer platanoides* L.) – kora, sadziec purpurowy (*Eupatorium purpureum* L.) – owoce, winobluszcz pięciolistkowy (*Parthenocissus quinquefolia* (L.) Planch.) – owoce

- dostarczających niebieskiego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.) – owoce	ogórecznik lekarski (<i>Borago officinalis</i> L.) – kwiaty
bez hebd (<i>Sambucus ebulus</i> L.) – owoce	bodziszek leśny (<i>Geranium sylvaticum</i> L.) – kwiaty
bodziszek leśny (<i>Geranium sylvaticum</i> L.) – kwiaty	hiacynt wschodni (<i>Hyacinthus orientalis</i> L.) – kwiaty
hiacynt wschodni (<i>Hyacinthus orientalis</i> L.) – kwiaty	oman wielki (<i>Inula helenium</i> L.) – pocięte i zmacerowane korzenie zmieszane z <i>Vaccinium myrtillus</i> L.
kosaciec błądy (<i>Iris pallida</i> Lam.) – kwiaty	kosaciec błądy (<i>Iris pallida</i> Lam.) – kwiaty
ogórecznik lekarski (<i>Borago officinalis</i> L.) – kwiaty	bez hebd (<i>Sambucus ebulus</i> L.) – owoce
oman wielki (<i>Inula helenium</i> L.) – pocięte i zmacerowane korzenie zmieszane z <i>Vaccinium myrtillus</i> L.	sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> P.Lawson et C.Lawson) – korzeń
sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> P.Lawson et C.Lawson) – korzeń	bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.) – owoce

- dostarczających zielonawoniebieskiego barwnika

dereń świdwa (*Cornus sanguinea* L.) – owoce

- dostarczających zielonego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.) – liście, jeśli utrwalaczem jest ałun	krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i> L.) – kwiaty

bez pospolity (<i>Syringa vulgaris</i> L.) – kwiaty, liście	wyżlin większy (<i>Antirrhinum majus</i> L.) – kwiaty
czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i> Moench) – liście	trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.) – mieszanka kwiatów i liści
czerecha zwyczajna (<i>Prunus padus</i> L.) – liście	złociec nieprzyjemny (<i>Chrysothamnus nauseosus</i> (Pall.) Britton) – skórka łądygi
jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.) – liście	konwalia majowa (<i>Convallaria majalis</i> L.) – wiosenne liście
konwalia majowa (<i>Convallaria majalis</i> L.) – wiosenne liście	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.) – liście
krwawnik pospolity (<i>Achillea millefolium</i> L.) – kwiaty	sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.) – liście
laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.) – liście	sosna górska (<i>Pinus mugo</i> Turra) – liście
sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.) – liście	sosna czarna (<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold) – liście
sosna czarna (<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold) – liście	sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> P.Lawson et C.Lawson) – liście
sosna górska (<i>Pinus mugo</i> Turra) – liście	sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.) – liście
sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.) – liście	sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.) – liście
sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.) – liście	wiśnia ptasia (<i>Prunus avium</i> (L.) L.) – liście
sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> P.Lawson et C.Lawson) – liście	śliwa wiśniowa (<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.) – liście
szakłak daurski (<i>Rhamnus dahuricus</i> Pall.) – liście, gałązki	wiśnia pospolita (<i>Prunus cerasus</i> L.) – liście
śliwa wiśniowa (<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.) – liście	laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.) – liście
trojeść okazała (<i>Asclepias speciosa</i> Torr.) – mieszanka kwiatów i liści	wiśnia wonna (<i>Prunus mahaleb</i> L.) – liście
wiśnia pospolita (<i>Prunus cerasus</i> L.) – liście	czerecha zwyczajna (<i>Prunus padus</i> L.) – liście
wiśnia ptasia (<i>Prunus avium</i> (L.) L.) – liście	szakłak daurski (<i>Rhamnus dahuricus</i> Pall.) – liście, gałązki
wiśnia wonna (<i>Prunus mahaleb</i> L.) – liście	bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.) – liście, jeśli utrwalaczem jest ałun
wrotycz pospolity (<i>Tanacetum vulgare</i> L.) – młode pędy	czarcikęs łąkowy (<i>Succisa pratensis</i> Moench) – liście
wyżlin większy (<i>Antirrhinum majus</i> L.) – kwiaty	bez pospolity (<i>Syringa vulgaris</i> L.) – kwiaty, liście
złociec nieprzyjemny (<i>Chrysothamnus nauseosus</i> (Pall.) Britton) – skórka łądygi	wrotycz pospolity (<i>Tanacetum vulgare</i> L.) – młode pędy

- dostarczających ciemnozielonego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i> L.) – owoce	wiśnia ptasia (<i>Prunus avium</i> (L.) L.) – owoce
laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.) – owoce	śliwa wiśniowa (<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.) – owoce
śliwa wiśniowa (<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.) – owoce	wiśnia pospolita (<i>Prunus cerasus</i> L.) – owoce
wiśnia pospolita (<i>Prunus cerasus</i> L.) – owoce	laurowiśnia wschodnia (<i>Prunus laurocerasus</i> L.) – owoce
wiśnia ptasia (<i>Prunus avium</i> (L.) L.) – owoce	wiśnia wonna (antypka) (<i>Prunus mahaleb</i> L.) – owoce
wiśnia wonna (antypka) (<i>Prunus mahaleb</i> L.) – owoce	czeremcha zwyczajna (<i>Prunus padus</i> L.) – owoce

- dostarczających ciemnooliwkowozielonego barwnika

serdecznik pospolity (*Leonurus cardiaca* L.) – liście

- dostarczających jabłkowozielonego barwnika)

kopytnik zwyczajny (*Asarum europaeum* L.) – cała roślina, naparstnica purpurowa (*Digitalis purpurea* L.) – kwiaty

- dostarczających niebieskawozielonego barwnika

ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare* L.) – owoce

- dostarczających jasnobrązowego barwnika

daglezja zielona (*Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco) – kora

- dostarczających brązowego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i> L.) – gałązki	jodła jednobarwna (<i>Abies concolor</i> Lindl. ex Hildebr.) – kora
chmiel zwyczajny (<i>Humulus lupulus</i> L.) – liście, kwiatostany	malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.) – płatki korony
choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière) – kora	klinopodium pospolite (<i>Clinopodium vulgare</i> L.) – liście
fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.) – mieszanka kwiatów i liści	fenkuł włoski (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.) – mieszanka kwiatów i liści
jodła jednobarwna (<i>Abies concolor</i> Lindl. ex Hildebr.) – kora	bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i> L.) – gałązki
klinopodium pospolite (<i>Clinopodium vulgare</i> L.) – liście	chmiel zwyczajny (<i>Humulus lupulus</i> L.) – liście, kwiatostany
lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i> L.) – liście	różanecznik grenlandzki (<i>Rhododendron groenlandicum</i> (Oeder) Kron et Judd, syn. <i>Ledum groenlandicum</i> Oeder) – cała roślina

malwa różowa (<i>Alcea rosea</i> L.) – płatki korony	tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i> L.) – kłącza
nawłóć sztywna (<i>Solidago rigida</i> L.) – cała roślina	sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.) – liście
orlica pospolita (<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn) – liście	sosna górską (<i>Pinus mugo</i> Turra) – liście
różanecznik grenlandzki (<i>Rhododendron groenlandicum</i> (Oeder) Kron et Judd, syn. <i>Ledum groenlandicum</i> Oeder) – cała roślina	sosna czarna (<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold) – liście
sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.) – liście	sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson) – liście
sosna czarna (<i>Pinus nigra</i> J.F.Arnold) – liście	sosna amerykańska (<i>Pinus strobus</i> L.) – liście
sosna górską (<i>Pinus mugo</i> Turra) – liście	sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.) – liście
sosna limba (<i>Pinus cembra</i> L.) – liście	orlica pospolita (<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn) – liście
sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.) – liście	nawłóć sztywna (<i>Solidago rigida</i> L.) – cała roślina
sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i> Douglas ex C.Lawson) – liście	lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i> L.) – liście
tojeść pospolita (<i>Lysimachia vulgaris</i> L.) – kłącza	choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carrière) – kora

- dostarczających żółtawobrazowego barwnika
grusza pospolita (*Pyrus communis* L.) – liście
- dostarczających czerwobrazowego barwnika
dąb czerwony (*Quercus rubra* L.) – kora
- dostarczających czarnego barwnika

Kolejność wg nazw polskich	Kolejność wg nazw łacińskich
bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.) – korzeń, kora na starszych pędach.	czerniec gronkowy (<i>Actaea spicata</i> L.) – owoce,
czerniec gronkowy (<i>Actaea spicata</i> L.) – owoce,	wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.) – korzeń
fukcja magellańska (<i>Fuchsia magellanica</i> Lam.) – kora	fukcja magellańska (<i>Fuchsia magellanica</i> Lam.) – kora
kosaciec bładny (<i>Iris pallida</i> Lam.) – korzeń	kosaciec bładny (<i>Iris pallida</i> Lam.) – korzeń
kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i> L.) – korzenie zmieszane z siarczanem żelaza	kosaciec żółty (<i>Iris pseudacorus</i> L.) – korzenie zmieszane z siarczanem żelaza
wiązówka błotna (<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.) – korzeń	bez czarny (<i>Sambucus nigra</i> L.) – korzeń, kora na starszych pędach.

Literatura:

Hong, D. Y. (2010). *Peonies of the World. Taxonomy and Phytogeography*. Ss. 402. Kew Publishing, Royal Botanic Gardens, Kew. Missouri Botanical Garden, St. Louis.

Kozłowski, J., Buchwald, W., Forycka, A., Szczyglewska, D. (2009). *Rośliny i surowce lecznicze. Podstawowe wiadomości z zakresu zielarstwa*. Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Poznań

Łukasiewicz, A. (2003). *Przewodnik po Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*. Ss. 240. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

Mirek, Z., Piękoś-Mirkowa, H., Zając, A., Zając, M. (2002). *Flowering Plants and Pteridophytes of Poland. A Checklist*. Ss. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.

Moerman D.E. (1998): *Native American Ethnobotany*. Ss. 927. Timber Press, Portland.

Podbielkowski Z. (1989): *Słownik roślin użytkowych*. Ss. 529. PWRiL, Warszawa.

Takhtajan, A. (1997). *Diversity and Classification of Flowering Plants*. Ss. 643. Columbia University Press, New York.

e-źródła:

Alan R. Smith, Kathleen M. Pryer, Eric Schuettpelz, Petra Korall, Harald Schneider i Paul G. Wolf (*A classification for extant ferns* (ang.) *Taxon* 55(3): 705–731, 2006)

<http://www.pryerlab.net/publication/fichier749.pdf>

Plants for a Future-Database Search <http://www.pfaf.org/index.php>